

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžiamas Trečiadieniais
So. Boston, Mass. PRE:
Suvienytose Valstijose n.
Kitose viešpatystėse m.
Apie šiuos klausus
"ATEITIS"
366 W. Broadway,
Boston, Mass.

"ATEITIS"
"Ateitis" B-vės
US KAINA:
... \$1.50
... 85c.
... \$2.00
... \$1.25
Adresas:
Boston, Mass.

ATEITIS

THE LITHUANIAN WEEKLY "ATEITIS"
Published Every Wednesday by
"ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
Yearly Subscription:
In United States..... \$1.50
To Foreign Countries..... \$2.00
Advertising rates on application.
All communications should be addressed:
"Ateitis" Pub. Co.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 34

Telephone:
So. Boston 1529-W

So. Boston, Mass., Trečiadienis, Rugsėjo (Sept.) 2 d. 1914 m.

Telephone:
So. Boston 1529-W

Metai I.

Vokiečiai tarp kujo ir priekalo

Greitas rusų žengimas gązdina vokiečius.

Tilžė jau rusų rankose.

Žuvo 10,000 austrijokų.

Pirmasai japonų užpuolimas nepasekmingas.

VOKIEČIAI APGULĖ ANTVERPENĄ

Vokiečiai traukia į Paryžių.

RUSAI ARTINASI PRIE BERLINO.

Londonas. "Daily Graphic" kariškai korespondentas rašo, kad suvienytosios armijos, apsiklausiusios savo pozicijose, yra tuo priekalu, o rusų armija — kuju.

"Tai geros žinios", sako jis, "kad suvienytųjų armijų susikohcentravimas ant apkastų linijų Francijos pusėje yra milžiniškas ir, kad jų pozicijos, kurias jos turi savo rankose, yra truputį mažiau negu nepaimamos. Vokiečiai greitai patirs, kad kitas jų žingsnis ant suvienytųjų armijų bus daug sunkesnis, negu savaitę atgal."

"Gen. Joffre's armija pašvęs visą savo energiją atkakliam apsigynimui. Ta armija yra priekalu. Rusų kujis renka kruvon visas savo milžiniškas spēkas, kurios sutriuškins priešą. Todėl yra svarbu, kad suvienytosios armijos stipriai laikytųsi."

"Kujis puikiai veikia, nors išspradžių darbas ėjo palengva, tačiau tikrai dėl tos priežasties, kad rusų armijos mobilizavimui truks ta reikalingų pragumų. Nežiurint į tai, tas progresas, kokį Rusija ligi šiol padarė, pereina optimiškiausius lukuriavimus. Ir vokiečiai, kurie stengėsi numazinti rusų pastangas, turės brangiai už tai užmokėti."

Rusijos armija, pasak to korespondento, pasidalinus į tris dalis.

Viena dalis eina per Rytų Prusiją ir baigia vyti laukan iš ten vokiečius. Antra dalis, kuri eina į Posoną, beveik be jokio pasipriešinimo iš vokiečių pusės, žengia vis tolyn ir yra jau apie 150 mylių atstume nuo Berlio. Tuo tarpu trečioji dalis rusų armijos eina į Galiciją. Austrijos kareiviai neatsilaiko prieš rusus.

RUSŲ ŽENGIMAS GĄSDINA VOKIEČIUS.

Roma, rugpiučio 27 d. "Tribunos" korespondentas praneša iš Peterburgo, jog Berline tarp vokiečių iškilus panika, kurią pagimdė rusų kariuomenės veikimas Prusijoje ir greitas jos žengimas link Berlio. Vokiečiai nestengia prieš rusus atsispirti.

"Rusų armija, veikianti Vakarų Prusijoje, maršuoja link Dantzigą," jis sako. "Milžiniški žmonių, vietos gyventojų boriai, pajutę apie rusų kareivių prisartinimą, bėga tolyn į savo kraštą."

"Panika viešpatauja Berline."

"Rytų Prusijoje dažnai įvyksta kruvini susirėmimai. Vokiečiai, vejami skaitlingų kazokų divizijų, iš visur bėga. Jie apleidžia savo tvirtoves, atiduoda rusams čielus traukinius amunicijos ir daugelį kanuolių. Rusai jau paėmė nelaisvės kelis tukstančius vokiečių, paėmė taipgi ir visą rytinę Prusijos dalį, išskyrus Karaliaučius."

Iš Londono tą pat dieną pranešama, kad vokiečiai, patyrę apie rusų armijos spartų žengimą į Vokietiją, labai susirupinę ir puolę atgal ginti Berliną.

Rusų kareivių pulkai, veikiantieji Galicijoje, perėję per upę Dniestrą.

Galicijoje esą tik trys korpusai (120,000 vyrų) austrijokų atsispyrimui prieš rusus.

Vokiečiai, kaip sužinota iš tikrų šaltinių, nutarę laikinai pasitraukti iš rytinės ir vakarinės Prusijos dalių. Vėliau jie maną tas vietas atgal atsiimti.

TILŽĖ RUSŲ RANKOSE.

New Yorkas, rugpiučio

27 d. Militarinis atstovas prie Rusijos ambasados šiandien pranešė sekančių žinių apie rusų armijos veikimą:

"Rusų žengimas į Rytų Prusiją tęsiasi pasekmingai. Rugpiučio 26 d. rusų armija paėmė Tilžę, Nordenburgą, Bischoffsburgą, Sensburgą ir Rothfliesso stotį, kuri yra ant vyriausios geležinkelio linijos iš Rusijos į Thorno tvirtoves."

Iš Peterburgo per Londoną tą pat dieną, kelioms valandoms vėliau, oficialiai pranešta, kad rusai paėmė Tilžę, Rytų Prusijos miestą, kuris guli 60 mylių į šiaurę nuo Karaliaučiaus.

ŽUVO 10,000 AUSTRIJOKŲ.

Niša. Sulig tų, kurie liko gyvi pasakojimo, įvykusiuose tarp Austrijos ir Serbijos kareivių mušiuose, kurie tęsėsi per 9 dienas, Save upės pakraščiuose žuvo su virš 10,000 austrijokų. Rugpiučio 26 d., kaip pranešta, mušiuose dalyvavo 400,000 kareivių iš abiejų pusių. Šie mušiai buvę daug kruvinesni, negu pastarųjų Balkanų karų mušiai. Šimtai negyvų kunų plaukia Save upę į Dunojų. Spėjama, kad likusioji Austrijos kariuomenės dalis neužilgo pasiduos.

5,000,000 rusų armija.

Roma. Iš Peterburgo atėjusios žinios sako, kad gen. Spiridovič, narys generalinio rusų štabo, išsireiškęs, kad ligi rugpiučio 26 d. Vokietijoje busi 3,000,000, o Austrijoje 2,000,000 rusų kareivių.

JAPONŲ UŽPUOLIMAS NEPASEKMINGAS.

New Yorkas, rugp. 26 d. Kad japonų atakas ant

Photo copyright, 1914, by American Press Association.

Kaizeris ir antrasai jo sunus, princas Eitel Frederick.

Tsing-tao, fortifikuoto Kiao-čau uosto, buvo nepasekmingas, apie tai oficialiai pranešė Vokietijos legacija iš Pekino grafui von Bernstorff'ui, Vokietijos ambasadoriui Amerikoje. Pranešime sako:

"Japonų atakas ant Kiao-čau nepasekmingas ir dėl to jie dabar turi jį apgulti."

Grafas Bernstorff'as sako, kad pranešime pažymėta, jog japonai norėję paimti Tsing-tao šturmu. Jis sako, vokiečiai gins tą drutvę ligi paskutiniojo kareivio.

Tulos Britanijos torpedinės flotilos, kuri dalyvavo su japonų laivynu Tsing-tao atakavime, jureivių skaitliu užmuštas. Šaudyta į juos tvirtovių kanuolių šuviais. Pataikyta į Britanijos karo laivą "Kennet" ir užmušta tris jo žmones, nors pats laivas mažai tenkentėjęs.

Vokiečiai apgulė Antverpeną.

Londonas, rugp. 27 d. Kad vokiečiai apgulė Antverpeną, tą patvirtina gautos iš Rosendaalo, Holandijos, žinios:

"Tarp Antverpeno ir Holandijos pasienio sustabdyti visi susinėmšiai geležinkeliais. Niekas neatkeliaavo iš Antverpeno jau nuo nedėlios. Visi keliai į miestą uždaryti."

VOKIEČIAI EINA LINKUI PARYŽIAUS.

Paryžius, rugpiučio 28 d. Visam mieste jaučiama panika. Miestas laukia vokiečių apgulimo, kurie traukia į čia. Francuzai rengiasi ginti miestą taip ilgai, kaip ilgai galima bus ginti jį nuo priešų įsiveržimo. Sako, buk francuzai pradėjo rengtis prie perkėlimo valdžios buveinės iš Paryžiaus į Bordeaux (Bordo), apie 250 mylių į pietus.

Šitas žingsnis, kaip sako, bus žengiamas dėl to, kad

nuolatos ateinančios žinios praneša apie vokiečių persilaužimą per suvienytųjų armijų — francuzų, belgų ir anglų — eiles keliose svarbiose vietose tarp Lille'o ir Sedano. Paryžiečiai, mat, nori tinkamai prisirengti ir laukti nekviestojo svečio, kuris mėgina pas juos ateiti.

I šiaurios šiomis dienomis prasidėjo svarbus mušiai.

Francuzų-anglų armijos apveikė vokiečius, užduodamos jiems didelį smugį ir padarydamos didelių nuostolių.

RUSAI ARTINASI PRIE BERLINO.

Peterburgas, rugp. 28 d. Šios dienos žinios praneša apie pasekmingą rusų armijos progresą. Rusų armijos sekasi kaip Rytų ir Vakarų Prusijoje, taip ir Galicijoje.

Rusai dabar jau yra arti Dantzigą, svarbaus pajurinio miesto. Dantzigas stovi prie Baltiko jūrės ir turi 140,000 gyventojų.

Rytų Prusijoje rusai veikia be didelių pasipriešinimų. Rusų kareiviai sumušė vokiečius arti Mazureno, atimdami nuo jų 100 kanuolių. Prusijoje, apskritai sakant, rusų armijai taip sekasi, kaip niekur kitur jai nėra sekėsi.

Austrijos kareiviai pasitraukė iš Serbijos.

Londonas. "Times'o" korespondentas praneša iš Venecijos, jog Vienos oficialė telegrafų agentūra paskelbus oficialiai apie Austrijos-Serbijos situaciją šitokių žinių:

"Delei Rusijos įsikišimo į Serbijos karą Austrija yra priversta traukti ir kruvą visas savo kariškias spēkas ir siųsti jas į šiaurę, kur yra principālė kova. Todel į šitą užpuolimą ant Serbijos ir yra žiurima, kai-

po į pabaudos ekspediciją, o ne kaip į tikrą karą.

"Dabar nutarta pasitraukti iš užpuolimo vietos ir laukti, kol savaime pasitaikys pagabi proga išnaujo užpulti."

"Žymūs nuostoliai, kuriuos Austrijai padaryta upės Drinos pakraščiuose, nenustebina mūsų palyginus juos su didžiais priešų nuostoliais, kurie kovojo už savo egzistenciją."

Belgai protestuoja.

Washingtonas, rugp. 26 d. Belgija kreipėsi oficiališkai į Suvienytas Valstijas su protestu prieš vokiečių žiaurumus, ypač prieš tai, kad vokiečiai bombarduoja Antverpeną iš orlaivių. Amerikos ministeris Belgijoje nusiuntė Vokietijai energią protestą už vartojamą bombų bombardavimui miesto Antverpeno ir jo apielinkų.

MUSIS, NUO KURIO PRIGULI FRANCIJOS LIKIMAS.

Londonas. Francuzai jau yra prie Dantzigą.

Vyriausias francuzų armijos komandotojas, gen. Joffre, pareikalavo, kad būtų jam prisiųstos prie upės Meuse visos spēkos, kokias tik galima paimti.

Muelhauseną francuzai vėl apleido ir atidavė vokiečiams.

Elzas-Lotaringioje visos vietos, kurias buvo užėmę francuzai, paliktos be apgynimo.

Francijos valdžia pranešė, kad svarbus mušis eina Belgijos pasienyje tarp Maubeuge ir Danono. Nuo šito mušio, sako, priguli Francijos likimas. Taigi šitoj vietoj dabar reikalinga kuo daugiausia kareivių. Kol kas čia francuzai su anglais dar tebesilaiko prieš vokiečius.

Apie tas vietas, kur susiduria Belgijos, Luxemburgo ir Francijos rubežiai, Longwy miesto apielinkėje ir tolyn į šiaurę, vokiečiai surinko didžiausią armiją. Šitos vietos silpniausia francuzų apsaugotos, ir vokiečiai jau daug kur pramušė pirmas francuzų linijas. Nuo šitų vietų vokiečiai eina į Paryžių.

DIDELĖ NEGYVŲJŲ KRUVA.

Londonas, rugp. 27 d. Negyvųjų kareivių kunai sukrasti ir kruvą, kuri siekia 6 pėdas augščio. Šiandien pėdas didelis mušis Maline-so apielinkėje, Belgijoje, kaip pranešta laikraščiu "Daily Chronicle".

Dešinysis vokiečių armijos sparnas skina sau kelią į Antverpeną, naujį Belgijos sostą. Malines yra tikrai kelių mylių atstume nuo Antverpeno.

Didžioji miesto Malines dalis sunaikinta.

Patįs belgai sunaikino dalį miesto tuo tikslu, kad padaryti kelią savo artilerijai.

Visi žmonės, kurie tik nedalyvavo mušiuose, pabėgo į Antverpeną, kurį, kaip augščiau paminėta, vokiečiai jau apgulė.

Skubina gabenama maistą į Paryžių.

Paryžius, rugp. 27 d. Paryžiuje pradėta laukti apgulimo ir dėl to skubina gabenama į miestą maistas. Gen. Galliene, tvirtovių žinovas, apėmė sostą pilio tvirtovių kareivių komanda. Jis užėmė gen. Michaelo, militarinio gubernatoriaus vietą Paryžiuje. Pastarasis iškeliavo į frontą.

Yra manoma, kad 24 valandų laike visi pasažieriniai traukiniai bus panaudoti gabenimui į valdiškuosius magazinus maisto daiktų.

Francuzai laikosi savo pozicijose.

Paryžius. Francuzai laikosi savo pozicijose, kaip pranešta pereinamos savaitės pradžioje, augštojo Alzacioje. Vokiečių užpuolimas ant Muelhauseno tapo atmuštas. Lotaringijos situacija esanti „užganėdinanti“, bet vis dėlto geresnė, kad francuzai pasitraukė ne tik beveik iš visų pirmiau paimtų pozicijų, bet ir iš Danono ir Saaleso praėjimo vietų.

Francuzai pasitraukė iš tų vietų todėl, kad nebūtų atskirtais nuo visos suvienytųjų armijų spėkos, ir todėl, kad jų generolas nurodė, kad tie punktai strategijos žvilgsniu nebesvarbūs ir neberekalingi. Francuzų armija, stovinčioji arti Lotaringijos pasienio, laikanti fortifikuotą liniją, prasidedančią nuo Grande Couronne de Nancy.

Jieško vokiečių šnipų.

Londonas. Pastaruoju laiku į Angliją atvyko dideli burliai belgų pabėgėlių, kuriems daleista ineiti į Angliją be nuodugnių inspekcijų. Dabar pranešta, kad tarp atvykusiųjų belgų buvo keliolika vokiečių šnipų ir dėl to anglų vyriausybė pradėjo jų jieškoti.

Biaurūs vokiečių darbai.

Maestrichtas, Holandija. Rugpiučio 25 d. Londono „Standardui“ J. De Gruiller'is pranešė sekančią žinią:

„Vokiečiai ir vėl atliko Lieže biaurūs darbus. Jie uždegė visus namus, stovinius aplink Place Lombart ir Place del Universite, du didžiausiu to miesto skveru. Vokiečiai sako, kad iš vieno namų masta į juos bombą, ir jie už tokį darbą turį atkeršyti.

ti. To miesto gyventojai pozityviai tvirtina, kad pasaka apie bombos metimą pačių vokiečių pramanyta.“

Belgai sulaikė vokiečių ėjimą ant francuzų.

Londonas. Sulig Reuterio agentūros korespondento, Antverpene išleistas sekantis oficialis pranešimas:

„Belgams pasisekė paimti nuo vokiečių kelias vietas ir patraukti jų armiją ant linijos tarp Malineso ir Brukselio, ir tuo budu sumažinti jų ėjimą ant francuzų pozicijų. Mes privertėme ketvirtąją vokiečių diviziją, kuri traukė į pietus, grįžti atgal. Ketvirtąją belgų diviziją Namure atliko savo pareigą, suareštuodama vokiečių kolūmą ir daleisdama belgams prisijungti prie francuzų.

„Namuro tvirtovės dar laikosi.“

TURKIJA SVYRUOJA TARP NEUTRALITETO IR KARO.

Washingtonas. Tarp Konstantinopolio diplomatų eina kalbos, kad Turkija gali but intraukta visuotinan karan. Turkija eiti į pagelbą Vokietijai ir Austrijai.

Aštri cenzura uždėta ant Turkijos laikraščių, kuriuos dabar kontroliuoja karo vyriausybė. Turkų spauda dabar dikčiai rašanti apie vokiečius arba jų santykius su turkais ir norinti sukelti turkuose simpatiją vokiečiams.

Turkijos kabinetas, sako, svyruojas tarp karo apreiškimo ir palaikymo neutraliteto. Įvairių valstybių diplomatiniai atstovai nuolat laikoma konferencijas, kuriose tariasi su Turkijos valdininkais. Didžioji Britanija ir Rusija nori, kad Turkija pasiliktu neutrališką. Vokietijos ambasadorius išsireiškęs, jog ir Vokietija norinti, kad Turkija pasiliktu neutrališką, tačiau jis mano, kad otomano valstybė turi mobilizuoti savo armiją ir nedaleisti Rusijai įsiveržti.

Austrijos laivynas plaukia į pietus.

Londonas. „Central News“ gavo iš Romos žinią, kurioje sako, kad žvejai matę Adriatiko jūroje Austrijos laivyną, susidedantį iš 40 vienučių, kuris plaukė iš Pola į pietus, linkui Kataro, Dalmatijos.

Pastaromis dienomis pranešta, jog po Adriatiko jūros plaukiojantis ir Francijos laivynas.

Mušiai ant vandens.

Londonas. Naujienų agenturai iš Stokholmo pranešta, kad tarp Vokietijos ir Rusijos karo laivų, Baltiko jūroje, Finlandijos pakraščiuose, įvyko mušiai. Oficialis biuras apie tai žinių negavęs.

Nuskandino 5 vokiečių karo laivus.

Londonas, rugp. 29 d. Britanijos laivynas pradėjo

Photo by American Press Association.

SUZEISTAS BELGU KARFIVIS.
Paveikslas nutrauktas St. Jean ligoninėje, Brükselyj.

veikti ir su pasekmėmis. Pastaromis dienomis Britanijos karo laivai nuskandino du naujausius vokiečių kreiserius ir du kitokio tipo laivus. Trečias vokiečių kreiseris uždegtas ir paliktas nuskendimui.

Vokiečiai arti Paryžiaus.

Paryžius, rugp. 29 d. Sulig oficialio pranešimo, vokiečiai jau atvykę ir paėmę La Fere, kuris yra apie 75 mylias nuo Paryžiaus.

Paliepė sugriauti namus.

Paryžius, rugp. 30 d. Gen. Galliene, militarinis gubernatorius Paryžiuje, paliepė sugriauti 24 val. laike visus namus, kurie tik yra arti Paryžiaus tvirtovių. Tų namų savininkams ir visiems jų gyventojams įsakyta umai išsikraustyti.

Rusai žengia gilyn į Prusiją.

Londonas, rugp. 31 d. Rusai tebežengia gilyn į Prusiją. Jie pradėjo šaudyti iš kanuolių į Thorną ir Gradenzą, du Vakarų Prusijos miestus, aprupintu tvirtovėmis, kuriuodu stovi ant Vistulos pakraščio kalvų.

Londono „Times'ui“ pranešta, jog abiejų miestų garnizonai susivienijo prieš rusus.

Iš Amerikos.

Dar trys laivai atplaukė.

New York, N. Y. Rugpiučio 23 d. atplaukė iš Europos du laivai, kurie atvežė į Ameriką su virš 1,500 pasažierių. Tarp tų buvo keliolika šimtų amerikiečių, sugrįžusių iš karo srities. Daugiausia amerikiečių parvežė laivas „Cameronia“, kuris išplaukė iš Glasgowo rugpiučio 12 d. su 1,258 pasažieriais. Laivas „Cameronia“ per visą savo kelionės laiką neturėjęs jokių atsitikimų ir nepastebėjęs nei vieno Britanijos karo laivo.

Francuzų linijos laivas „Chicago“, kuris išplaukė iš Havre'o, parvežė 250 amerikiečių.

Laivas „Principe di Udine“, anot jo agentų turėjo įplaukti uostan šią naktį. Su tuo laivu grįžta 400 amerikiečių, tarp jų Columbia universiteto prezidentas Nicholas Murray Butler.

Tyrinėja darbo klausimą.

San Francisco, Cal. Pastaromis dienomis į šį miestą atvyko industrijalių reikalų komisijos nariai, kurie čia ant vietos tyrinėš šios valstijos darbo klausimą. Tyrinėjimai prasidėjo rugpiučio 25 d. ir nusišęs per visą savaitę. Pirmuose tyrinėjimo posėdžiuose, kurie bus Stocktone, bus klausinėjami tam tikri atstovai apie atdaras ir uždarytas dirbtuves. Toliaus bus diskusuojama apie bedarbių klausimą, laikinanį žemdirbystės darbą ir aziatiškąją imigraciją.

Gausus obuolių užderėjimas.

Washington, D. C. Agrikultūros departamentas pagal pastarųjų dienų surinktas žinias tikisi, kad šiemet bus gausus obuolių užderėjimas. Šiemet užderėsi ne mažiau, kaip apie 210,000,000 bušelių obuolių. Tai išeitų, kad šiemet užderės 65,000,000 bušelių daugiau negu pereinamais metais, bet 25,000,000 buš. mažiau negu 1912 m. ir apie 4,000,000 buš. mažiau negu 1911 metais.

Pagal agrikultūros departamento nurodymų Naujojoje Anglijoje užderėjo 14,800,000 buš. obuolių, butent: Maine valstijoje užderėjo 5,500,000 buš., New Hampshire — 1,700,000 b., Vermont — 2,500,000 b., Massachusetts — 3,000,000 b., Rhode Island — 3,000,000 b., Connecticut — 1,800,000 bušelių.

Turkai rengiasi skersti krikščionis.

Washington, D. C. Suv. Valst. valdžia nuogandauja, kad fanatikai turkai, pasinaudodami iš šio karo, kuris dabar Europoje siaučia, gali pradėti visuotiną krikščionių skerdimą. Kad musulmanų tikybės turkai neapkenčia krikščionių, kurie dažnai pasiryžta įbrukti jiems savo tikybą, tai visiems yra žinoma. Apie galimas iškilti krikščionių skerdynes pranešęs savo valdžiai Amerikos ambasadorius Henry Morgenthau iš Konstantinopolio. Be to, Amerikos ambasadorius kalbėjęs apie tai su Turkijos vyriausybe ir pačiu sultanu, kuris tik tiek tepasakęs, kad jis stengsis apginti Amerikos ukėsus.

Anglijos valdininkai sulaikė laivą.

Ketchikan, Alaska. Rugpiučio 26 d. pranešta, jog Anglijos valdininkai Prince Rupert uoste sulaikė laivą „Princess Ena“, kuris vežė į Alaską anglis. Visą to laivo anglių kriovinį pasiėmęs Anglijos kreiseris „Rainbow“.

Pasibaigė tramvajų streikas.

Northampton, Mass. Rugpiučio 25 d. pasibaigė vietos tramvajų darbininkų — motormanų ir konduktorių streikas. Darbdaviai mokėsi savo darbininkams po 2c. valandai daugiau, negu prieš streiką.

Airių draugijos patarimas savo tautiečiams.

Worcester, Mass. Žinomos draugijos vardu „Ancient Order of Hibernians“ nariai savo konvencijoje tarp kitko nutarė paremti airius liuosnorius, kurie kovoja su savo broliais ulsteriečiais, ir pataria jiems nesikišti į Europos karą, bet dirbti tą darbą, dėl kurio jie tapo suorganizuoti, t. y. stengtis ingyti savo tėvynei savyvaldą.

Del lenkų autonomijos.

New York, N. Y. Rugpiučio 24 d. sugrįžęs į Ameriką Vokietijos ambasadorius, grafas Johann von Bernstorff, pranešė, kad Rusijos lenkai tikrai gavę pilną Lenkijos autonomiją. Rusijos valdžia jau prašalinusi iš Lenkijos kaip karo, taip ir civilės vyriausybės, o į jų vietą lenkai paskyrę savo vyriausybę su sostapiu Varšave. Kokios rūšies valdžią lenkai ten įsisteigė, ambasadorius nežina.

Gavo užsakymus iš Pietų Amerikos.

New York, N. Y. Suv. Valst. plieno korporacija pastaruoju laiku gavus didelius užsakymus iš Pietų Amerikos ir jau pradėjus vežti tenai daugybę plieno. Blėšinių kompanija irgi skubina daranti kontraktus su Pietų Amerikos firmomis. Pieno ir kitos panašios kompanijos norinčios pasinaudoti iš dabartinės progos, kad paimti į savo rankas tą pirklybos dalį, kuri prieš karą buvo Europos pirklių rankose.

Susimušė laivai, žuvo 11 žmonių.

Seattle, Wash. Rugpiučio 26 d. pranešta, kad ties Point-No-Point, apie 20 mylių į šiaurius nuo Seattle miesto, pasažierinis laivas „Princess Victoria“ įbėgo į laivą (irgi pasažierinį) „Admiral Sampson“. Toje kolizijoje, kuri įvyko dėl ukų ir tirštų dumų, kuriuos pagimdė apielinkėje degančios girios, žuvo 11 žmonių.

Europos karas negalįs ilgai tęstis.

New York, N. Y. D-ras Butler, Columbia universiteto prezidentas, kuris šio-

mis dienomis sugrįžo iš Europos, sako, kad šitas Europos karas negalįs ilgai tęstis. Greitą karo pabaigą priartinsianti maisto stoka. Jeigu karas nusitęsias dar porą savaičių, tai Europoje iškils badas, kuris pasitiks kaip pergalėtoja, taip ir apgalėtoji. D-ras Butler sako, kad Vokietijos, Francijos ir išdalies Italijos moteris, kurios bandė nuvalyti nuo laukų javus, patyrė, kad jos negali išpildyti visų reikalavimų, kurie ateina nuo keleto milijonų vyrų, apsiginklavusių ir karo lauke esančių.

Paliuosavo 5,000 meksikiečių.

Washington, D. C. Rugpiučio 27 d. galutinai pabaigta vesti tarybos ir nutarta paliuosuoti 5,000 meksikiečių kareivių ir surištų su Meksikos karu žmonių, kurie per daugelį mėnesių buvo laikomi Fort Wingate, N. M. Laikinasai Meksikos prezidentas Carranza gvarantuotas, kad nieko blogo su jais neatsitiks ir jie galės už poros dienų pasitraukti iš Amerikos. Jų užlaikymui Amerika išleis kasdien po 2,500 dol.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

MONTELLO, MASS.

Moksleivių vakarėlis. Rugpiučio 20 d. vakarą didžiojo T. Namo svetainėje buvo parengtas katalikų moksleivių vakarėlis su prkalbomis, dainomis ir vaidinimu. Vietos šv. Roko draugijos choras sudainavo keletą dainelių, kurios gana gerai pasisekė. Po dainų sekė prkalbos.

Pirmasai kalbėtojas, moksleivis Vermauskis, pridėjo kalbėti temoje: „Musų moksleivija“. Visų-pirma išsitraukė iš kišenės koki ten privatišką laišką ir perskaitė jį publikai. Toliau perskaitė dar du laiškus. Paskiau dar padeklamavo, kaip jis sakėsi, „garsaus poeto“ eiles. Tai ir visa jo prkalba apie „musų moksleiviją“. Jei nieko geresnio neturėjo publikai pasakyti, tai verčiaus reikėjo tylėti ir buti „filosofu“.

Antras iš eilės kalbėjo klierikas Vaičiūnas. Šis pasisakė, kad kalbėsias apie mokslo naudingumą, bet pradėjo kalbėti apie „vaikus, lendačius ir bažnyčią vogt“, apie „indijonus“ ir „žibančias katės akis“. Tai tau ir mokslo naudingumas! Užbaigdamas savo kalbą nurodė, kad sveikata yra augščiausias žmogaus gyvenimo dėsni, o mokslas — tai antiras žmogaus gyvenimo dėsni... Klausimas, kaip gali žmogus tinkamai užlaikyti savo sveikata, jei jis neturi supratimo apie higijėną?

Trečiuoju kalbėtoju buvo vietos klebonas, kun. Urbanavičia. Jisai kalbėjo apie musų moksleiviją ir apie dabartinio Europos karo pasekmes. Užbaigdamas savo prkalbą davė „pipirų“ šakininkams.

Po prakalbų vaidinta iš "Vairo" N1 veikalėlis "Viso ko pradžia — kiaušinis". Vaidinimas išėjo vidutiniai. Pažymėtina tai, kad šio vakarėlio programos išpildyme dalyvavo daugiausia Amerikoje augęs jaunimas — moksleiviai. Ižangos buvo imama 15c. Publikos atsilankė su virš 400 asmenų.

Tuo pačiu laiku T. Namomažojoje svetainėje buvo šakininkų prakalbos, rodos, parengtos tik tuo tikslu, kad užtenktų viršminėtam moksleivių vakarėliui, ir kad suorganizuotų šakininkų kompaniją. Ši kompanija organizuojasi tam, kad perkelti "Šakę" iš Chicagos į Montello. Kalbėjo p. Antonovas, kuris, rodos, ir atvyko į šį miestą tuo tikslu, kad suorganizuotų tą šakininkų kompaniją. Nors šios prakalbos išanga buvo velniui, bet publikos atsilankė tik apie keletą dešimtų. Prie šakininkų organizuojamos kompanijos prisirašė tik keli asmenys. Beje, iš pačių šakininkų teko girdėti, kad jiems nesiseka šiame mieste savo kompaniją tvirti ir dėl tos priežasties "Š." nebusiantis perkelta į šį miestą. Dabar maną "Š." kelti į Worcesterį nes ten gal geresnės busiančios ir kompanijos tvėrimo pasekmės.

Tai tiek apie katalikų moksleivių vakarėlį ir apie šakininkus. J. P.—s.

MONTELLO, MASS.
Rugpjūčio 23 d. vietos Lietuvių Mokslo Draugija buvo parengus artimoje giraitėje prakalbas. Publikos prisirinko 600 asmenų. Pirmiausia jaunimas sudainavo keletą dainelių, paskui žaidė tautinius žaislus bei šoko tautinius šokius. Vakaro prasižėdė ir prakalbos. Bet jaunimui taip patiko žaislai, kad nenorėjo eiti prakalbų klausyti — žaidė ir laike prakalbų.

Pirmas kalbėjo p. J. Vaičiūnas (vietos kalbėtojas) apie pilietystės naudingumą.

Antruoju kalbėtoju buvo vienas moksleivis (pavardės nesužinojau) iš Chicagos, kuris savo kalboje aiškino apie mokslo naudingumą, ragino lietuvius šviesties, skaityti geras knygas ir laikraščius, prigulėti ir draugijas ir mokytiis amtau, nes tik tuo būdu galės pagerinti savo gyvenimą. Toliau patarė lietuviams tapti šios šalies piliečiais, bet tuo pat kartu būti karštais savo tautos nariais, neatsižadėti savo protėvių kalbos, nebūti savo tautos išgamomis.

Trečias kalbėjo p. Antonovas. Jis išpradžiū jau pasisakė, kad nekalbėsias, bet rėkte rėksias apie mokslą. Na, ir rėkė! Pradėjo savo kalbą apie Dievo "nukrėstą iš molio žmogų" ir papasakojo šį-tą apie "žmogaus išsivystimą iš bezdžionės". Nurodė, kad lietuviai daug ginčijasi apie visokių dalykus, bet ginčijasi dėl to, kad nieko apie juos nežino. Matoma, norėdamas nurodyti, iš ko žmogus atsirado, pradėjo aiškinti

apie įvairias gamtos mokslų šakas. Bet nei apie vieną kurią tų mokslų šakų plačiau nepaaiškino; kalbėjo vis tik trumpai. Kalbėdamas apie žmogaus išsivystimą, nurodė, kad žmogus išsivystė iš žemesnių gyvūnų — iš celių. Tačiau nepaaiškino apie tai, kas celes sudaro arba iš kur jos atsiranda. Butinai reikėjo, mano nuomone, kad trumpai apie tatau paminėti.

Toliau ir vėl kalbėjo apie viešpataujančius tarp lietuvių ginčus. Girdi, ginčijasi tautininkai apie tautą; ginčijasi katalikai apie Dievo buvimą; ginčijasi ir draugai socialistai, kurie sako — "viską žina", bet patys netiki į savo mokslo (socializmo) tvirtumą. O ginčijasi, anot kalbėtojo, labiausiai dėl to, kad yra nemokyti. P-as Antonovas sakėsi, kad dažniau į Montello atvažiuosias ir išmokysias visus. Parengsias kokias keturias moksliškas lekcijas, už kurias lupsias po dolari.

Pabaigus p. Antonovui kalbėti buvo Mokslo Draugijos parengti pietūs. Pietus gavo tik tie, kurie išanksto už juos buvo užsimokėję.

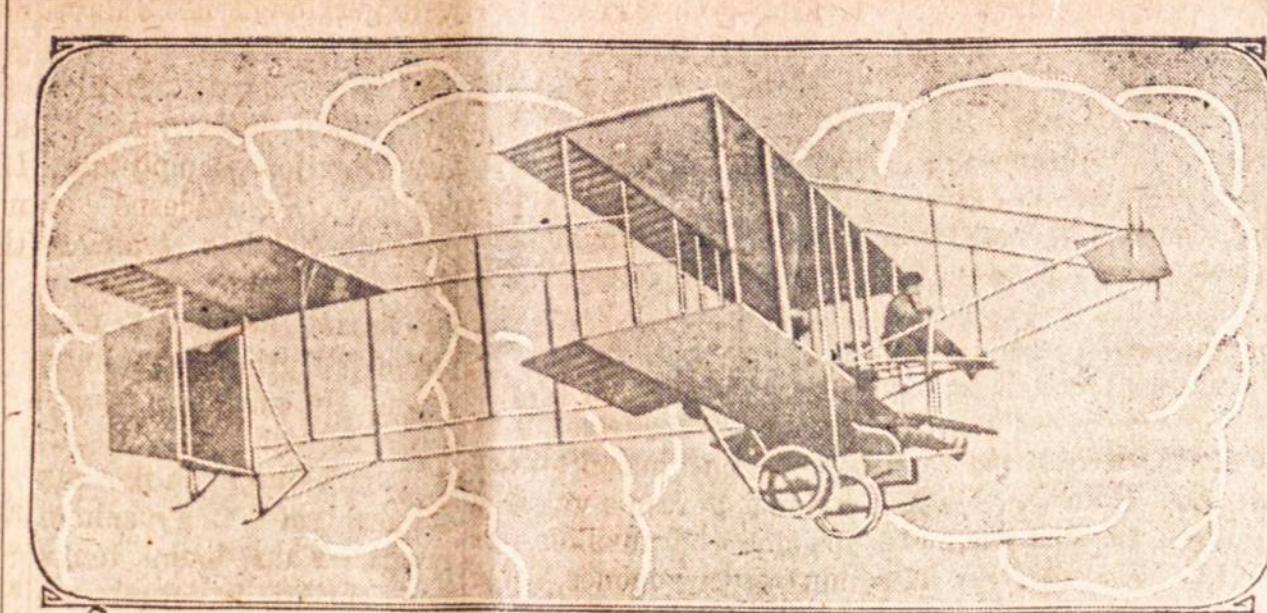
Po pietų ir vėl kalbėjo p. Antonovas. Šiuo atveju jis kalbėjo apie karą bei jo bėdingumą. Pažymėtina, kad mylimiausių mūsų socialistų kalbėtojų arkluku yra senai nudėvėta tema — apie tautininkus. Apie ką jie kalbės, apie ką nekalbės, bet su tautininkais jie savo prakalbas pradeda ir su jais užbaigia. Kažin kaip būtų, jei tie socialistai taip neapkenčiami lietuviai tautininkai vieną gražią dieną imtų ir pranyktų? Apie ką tuomet mūsų "draugai" socialistai kalbėtų ir rašytų? Kažin ar tik nepasilikytų be temos?

J. Paprusis.

STOUGHTON, MASS.
"Ateities" N32 patėmijau žinutę, nevisai teisingai apšviečiančią vietos lietuvių gyvenimą. Neturiu reikalo peikti tą, kas man nepatinka, bet noriu suturėti visuomenę nuo klaidingo manymo.

Korespondentas p. V. Svarts turbūt nėra vietos gyventojas, kad nežino tikrai apie vietos lietuvių gyvenimą. Gal surinko žinias savo korespondencijai nuo kitų? Gal apie šio miesto lietuvių tik nuo kitų girdėjo? Bet, jeigu būtų girdėjęs ir nuo kitų, tai vienok kaip teisingam žmogui nepridera laikraštį garsinti tokių žinių, apie kurias pats nepersitikirino. Laikraštis juk ne tam yra, kad jame skelbtų neteisingas žinias.

Koresp. p. V. S. gana didelę klaidą turi rašydamas, kad Laidarystės Dr.-ja (turi but Suvienytos Lietuviškos Draugystės) turinti apie 1,500 dol. steigimui Tautiško Namų (turi but Liaudies Namų). Tas netiesa. Aš dažnai lankydavasis į Suv. Liet. Dr.-sčių susirinkimus girdėjau iš protokolų, kad šiūni tarpu

Britanijos orlaivis su šautuvu.

ižde yra tik su virš 700 dol.

Kita klaida yra tame. Korespondencijoje pasakyta, kad visos draugijos gerai gyvuojančios, tik LSS. kuopa silpnai laikantis. Aš, kaip gerai žinantis apie kuopos gyvavimą, drąsiai tvirtinu, kad LSS. kp. nuo savo gyvavimo pradžios iki šio laiko gyvuoja gana gerai. Žinoma, kartais pasitaiko, kad tarp narių iškyla koki ypatiskumai, bet ir vėl la greitai pranyksta. Nuo to kuopai nei šilta nei šalta.

Apie SLRKA. kuopą neturiu reikalo plačiai minėti, nes apie ją pas mus nieko nebegirdėti. Kaip daugelis vietos žmonių sako, tai ta kuopa numirė dar negimusi.

Taipgi klysta p. V. S. rašydamas apie darbus ir uždarbius. Iš dirbtuvių čia yra ne tik gumo, čėverykų ir marškininių, bet dar apie tuzinas įvairių kitokių. Uždirbama čia ne nuo 7 iki 10 dol. savaitei, bet nuo 4 iki 25 dol. ir daugiau.

Darbai šiūni tarpu, tiesa, eina silpnai ir bedarbių yra daug.

Patariu rašantiems žinutes į laikraščius rašyti visuomet teisybę, nes kita kartą gali prisieiti taip, kad korespondentas gali patekti į ankštą padėją (Nepatariame naudoti kumščios arba kokio ginklo kovai su neteisingų korespondencijų autoriais. Red.) už rašymą į laikraštį nebutų dalyku. Ir pačiam laikraščiu neteisingos žinios jokios naudos neatneša.

J. L. Rimka.

PITTSBURGH, PA.

Dar Lietuvoje būnant girdėjau žmones kalbant apie šį miestą, girdėjau pasakojant apie dideles geležinių daiktų išdirbystes ir apie įvairius kitus dalykus. Sunkūs ir karšti darbai geležinėse dirbtuvėse atima ne vieno lietuvių jaunikiakio gamtišką veido šaistumą, sunaikina talentą, mašinos nutraukia ranką ar koją ir padaro ubagais. Bet už vis labiausiai lietuvių vargina ir žemina girtuoklystė. Girtuoklystė neduoda mūsų žmonėms apsišviesti, neduoda progos pakilti ir žengti kultūros keliu, kuriuo žengia kitų tautų žmonės. Rodos, kad lietuviai daugiau nieko nei nesugebi, kaip tik sunkius darbus dirbti ir girtuokliauti?

Pasikalbėjęs šiek-tiek su vietos žmonėmis išvidau prieš savo akis gyvą, bet

nemalonų paveikslą. Lietuviai tamsūs ir nesirupinanti nieku kitu, kaip tik prastu darbu, kaip minėjau, ir girtuoklyste. Visą, kas geresnio, turi apėmę žydai. Jei atvažiuavęs iš kitur į šį miestą norėtum bent ką nusipirkti, tai vargiai galėsi išsisukti nuo žydėlio. Kur tik lietuviai gyvena, ten ir žydėliai turi buti, nes tik jie moka verstis pirklyba. Čia yra keletas krautuvų, kurias tik beveik vieni lietuviai palaiko. Lietuvių rankose randasi pora aludžių ir kelios valgomų daiktų krautuvės. Nepersejai čia įsikūrę kooperacija, kuri atidarė valgomų daiktų krautuvę. Teko man pakalbėti su jos pirmininku, kuris štai ką pasakė:

"Iš 3,000 lietuvių prie kooperacijos priklauso tik 200. Todėl ir mūsų krautuvės vaizba negali taip greitai kilti, kaip norėtume."

Buvau užėjęs į "Dilgelį" redakciją, kur susipažinau su p. J. Baltrušaičiu ir d-re J. Baltrušaitiene. Dr. Baltrušaitienė maloniai papasakojo apie vietinių lietuvių gyvenimą ir apie lietuvių atbudimą visoje Amerikoje. Labai simpatiški žmonės, ypač d-rė Baltrušaitienė.

Darbai šiuo tarpu čia silpnai eina. Bet už tai jaunimas turi užtekina liuso laiko ir praleidžia jį aludėse arba bilijardinėse. Man tas labai nepatinka, kad jauni lietuviai vyrukai be jokios naudos leidžia laiką ir kalbasi tarp savęs tik apie girtavimą ir muštynes.

Šio miesto vidurys yra gražus ir švarus, visos krautuvės gražiai išrėdytos; bet tos vietos, kur dauguma lietuvių gyvena, nešvarios. Savo nešvarumų ypač atsižymi Tusten gatvė. Nejaugi visur lietuviams skirta gyvent ant nešvarių gatvių, prastuose namuose? Apšviestiesi žmonės, žinoma, gyvena atokiau nuo tos gatvės.

J. Ž.

WEST LYNN, MASS.

Rugpjūčio 23 dieną čia buvo prakalbos, parengtos paminėjimui 10 metų sukaktuvių nuo atgavimo spaudos Lietuvoje. Šitas prakalbas surengė šv. Juozapo draugija ir SLRKA. 22 kuopa. Be prakalbų buvo dar deklamacijų, dainų ir tt.

Pirmiausia kalbėjo p. Kl. Juškaitis apie spaudos atgavimą. Jo kalba buvo nuosekli, ką liudyjo tankūs delnų plojimai. Po jo kalbos

šv. Juozapo draugijos choras, vedamas p. Karbauskio, padainavo "Kur bėga šešupė". Paskui p. R. Bingelis padainavo solo, p. M. Biekša padeklamavo ir p. Belkus pagriežė ant smuiko. Visi atliko savo užduotis pusėtinai. Toliau deklamavo p-lė Rutkauskutė, kuri atliko savo užduotį artistiskai. Jinai ištikrųjų verta pagyrimo, nes tik pirmą kartą pasirodė ant estrados.

Antras kalbėjo p. A. Petraitis temoje "Krikščioniška demokratija". Jo kalba buvo aiški ir kiekvienam suprantama. Po šitos kalbos taipgi buvo deklamacijų ir dainų. Pirmiausia choras padainavo "Lietuvos gražybė". P-as Belkus pagriežė ant smuiko, p. A. Noreika padeklamavo juokingą deklamaciją, iš ko publika turėjo daug juoko. Paskui p-lė Kairevičiūtė padainavo solo. Publika išsaukė ją du kartus ir širdingai plojo jai už gražų dainavimą.

Ant pabaigos kalbėjo dar antru atveju p. Juškaitis. Šiuo tarpu jis kalbėjo apie mūsų jaunimą, kuriam patarė vienyti, idant atsiekti savo tikslą.

Po paskutinio kalbėtojo kalbos pirmininkas paprašė publikos atsistoti ir pakvietė chorą padainuoti mūsų tautos himną "Lietuva, Tėvyne mūsų".

Pagaliaus buvo užduodami iš socialistų pusės klausimai, kuriuos p. Petraitis labai aiškiai išrišo.

Reikia dar galų gale paminėti, kad tulas girtas žmogelis norėjo sukelti betvarę, bet nepasisiekė jam, nes tapo išprašytas laukan.

Reporteris.

RAUDONOS LIKTERNOS.

Mūsų tuluose laikraščiuose vis žymesnę ir žymesnę vietą užima vaikų ir merginų apsidėmimai pajieškojimais. Kad vaikinai neretas lieka pinigiskai apgauti, apie tai daug sykių buvo rašyta, o dar daugiau užtyleta. Kas atsitinka su merginomis, apie tai visuomet tyliama, nes tankiausiai ir nežinoma. Tarp kitų laikraščių "Laisvė" užima žymiausią vietą piršlystė. Ji įvedė net specijališką moterų skyrių, kad patraukti merginas prie skaitymo. Tame savo skyrių jį visaip išniekina senesnius vaikus ir mergi-

nas už neapsivedimą. Be to, ji apsiima per laikraštį už vieną pusdolari pajieškot vaikiną bei merginos apsidėmimui. Taip sakant, varo iki pat šliubui. Tuli kiti laikraščiai seka jos pėdomis, tik netaip aiškiai. Kas numeryj matai po kelis pajieškojimus merginų apsi-vest. Ir kas tvirtis, kad merginos neatsiliepia ant tokių pajieškojimų? Svarbiausia, kas tvirtis, kad tuos lietuvaiteis nepatenka tokiu būdu į baltosios vergijos, tariant, paleistuvystės namus arba ištivirkėlių rankas? Šį straipsnį rašau su tikslu, nes viena mergina (vardą užtyleisiu dėl jos nepažeminimo) išpasakojo man bauriā istoriją, kuri sekė iš vieno "Laisvė" tilpusio pajieškojimo. Mergina džiaugiasi ištirus iš paleistuvių rankų. Niekas negali tvirtinti, kad paleistuvystės įstaigų agentai nesinaudoja mūsų piršliniais laikraščiais. Tai lengviausias budas atsikviesti merginą net į pat vietą. Jei mes negauname apie tai žinių, tai gal tik todėl, kad net anglų laikraščiai jų mažai gauna, nes slapytbė agentų yra gudri ir didelė. Juk kas metal žusta daugelis lietuvačių ir kitų svetimtaučių, į Ameriką atvažiuosius duonos pelnyt. Jas pagauna paleistuvystės agentai tuoj po iš laivo išlipimo ir skaitlinės jų nežinomos. Jos dingsta, kaip ir le jas nežino. Jei dingsta arba suvedžiotos tyli, kaip "pajieškojimų" aukos, mes irgi nežinome.

Aną metą (1905 m.) buvo inėjes madon tokis pat paprotys Rusijoje jieskot merginų ir vaikų. Nė vienas pirmieviškesnis, rimtesnis laikraštis nedrįso talpinti tokių pajieškojimų. Darbu užsiėmus buvo juodašimtiškoji "Novoje Vremia" ir "Peterburgskaja Gazeta". Valdžio komisijonierius liko paskirtas ištirti dalyką ir atrado, kad didžiausios paleistuvystės įstaigos naudojosi tais pajieškojimais, niekas daugiau. Sekė daug areštų ir juodašimtiški laikraščiai išsigelbėjo tik tuomi, kad yra valdžios tarnais.

Amerikos gatviniai laikraščiai jau viską deda, bile tik pinigą gavus, vienok pajieškojimų, panašių į "Laisvės" ir tulų kitų laikraščių nedrįsta dėt, nes ne tik apgavinga, žema ir neetiška, o ir kriminališka.

Butų geistina, kad rimtesnieji laikraščiai užvestų kovą prieš mūsų piršlinius laikraščius ir priverstų juos vengti merginoms prazutinių pajieškojimų. Juk kiekvienas žino, kad iš apsidėmimo pagal pajieškojimą netoli visada velnias juoksis, o be to yra dar ir didesnis pavojus.

Šnipas.

IRGI NETURTINGAS.

"Taip, tai pasirodė, kad tasai Adelės jaunikis nėra baronas." "O, taip, jis buvo baronas — Baronas Munchausenas."

Apžvalga.

Visuotino lietuvių suvažiavimo reikalu. Iš pastarųjų didžiūmos mūsų laikraščių — taip kairiųjų, taip vidurinių, taip dešiniųjų — numerių matosi, kad jie visi sutinka sušaukti visuotiną bėpartijų lietuvių suvažiavimą. Vieta ir laikas tam suvažiavimui dar nepaskirti. „Draugas“ ir „Lietuva“ to suvažiavimo vieta skiria Chicago, kaip didžiausią iš visų Amerikos lietuvių kolonijų. „Naujienos“ yra kitokios nuomonės. Jos sako:

“Kas del mūsų, tai mums, žinoma, būtų patogiausia turėti suvažiavimą čia-pat, Chicagoje, bet ar neišeitų tuomet skriaudos Rytams, kurie juk yra tirščiaus apgyventi lietuvių, negu valstijos, gulinės į vakarus nuo Illinojaus?”

“Vienybė Lietuvninkų” ir “Keleivis” irgi yra tos pačios nuomonės, kad tam suvažiavimui vieta būtų skiriama Rytuose. Mes nuo savęs štai ką pasakysime: Mūsų nuomone, tinkamiausia vieta visuotinam bėpartyviškam suvažiavimui yra Brooklynas, N. Y., o laikas — spalio mėnesio pradžia. Delko? Brooklynas, N. Y., tinkamiausia vieta tam suvažiavimui yra delto, kad į jį galės suvažiuoti daugelis lietuvių draugijų delegatų, ir norintieji jame dalyvauti pavieniai mūsų veikėjai, iš visų Amerikos Rytų kolonijų, kurios tirštai lietuvių apgyventos. Spalio mėnesio pradžią skiriame gi delto, kad duoti progos mūsų draugijoms prie to suvažiavimo šiek-tiek prisirengti ir išrinkti delegatus.

Kalbant apie šį suvažiavimą beveik visuose mūsų laikraščiuose pradėta kalbėti ir apie Rusijos revoliucijos klausimą. Nors niekas iš mūsų šiandien negalime tikrai pasakyti, ar bus Rusijoje revoliucija, ar nebus, tačiau indomu žinoti, kas sulig jos kokią nuomonę turi.

Visų-pirma pažvelgkime į dešiniausį mūsų visuomenės laikraštį, atstovaujantį Amerikos lietuvių katalikus, į “Draugą”, kuris, kalbėdamas apie Amerikos lietuvių politikinį suvažiavimą, išsireiškė, kad tokiam suvažiavime, kuriame bus kalbama apie revoliuciją, katalikai negalį dalyvauti. Taigi, “Draugas” yra prieš revoliuciją. —

Kiti laikraščiai, kaip va: “Lietuva”, “Katalikas”, “Naujienos”, “Keleivis” etc. sako, kad revoliucijos klausimas visuotiname Amerikos lietuvių suvažiavime svarstyti. Jeigu Rusijoje kiltų revoliucija, kuri neprašalinamai palieštų ir Lietuvą, tai ir mes, kaip pažangiosios Lietuvos šalininkai, busime už ją, o ne prieš ją. Bet dabar apie tai, ypač per laikraštį, kalbėti peranksti. Apie tą ir daugelį kitų klausimų daug pla-

čiau bus galima pasikalbėti, pasitarti busiančiame lietuvių suvažiavime.

Lietuvos autonomijos klausimas svetimtaučių spaudoje. Turbut nesiras nei vieno lietuvių, kuris negeistų savo tėvynei Lietuvai autonomijos. Mes drįstame spėti, kad visi tikri Lietuvos sunys ir visos jos dukterys geistų susilaukti tos valandos, kuri išmušdama pareikštų, kad Lietuva yra laisva ir turi teisę pati rūpintis visais sava reikalais. Išgirdus apie tai, kad Lietuva gavo sau autonomiją, beabejo visi Amerikos lietuvių apsidžiaugtų, o daugelis jų grįžtų atgal į savo tėvynę ir gyventų tarp savo žmonių.

“Vien. Liet.” 34-tam numeryje tilpo straipsnelis: “Lietuviai nori autonomijos”, kuris paimtas iš New Yorko “Evening Mail”. Tame straipsnelyje rašoma:

“Tarp tautiškų vilčių, kurios iškilo su karu, o ypatinai prižadėjimu savyvaldos lenkams, išsireiškė ir lietuviams. Ši senovinė ir stipri tauta, gyvenanti pakrančiuose Baltijos jūrės ir siuntinėjanti savo vaikus po visą pasaulį, kur tikta yra sunkaus darbo, mato taipgi savo progą dabartiniame krizyje ir stumiasi į pripažinimą tarp kylančių tautų.

“Vienybė Lietuvninkų”, lietuvių organas, leidžiamas Brooklynne, savo paskutiniame numeryje talpina straipsnį, užvardytą “Pabuskime, Lietuviai!” kuriame apreiškia, kad autonomija mušanti į duris ne tikta lenkų, bet taipgi ir lietuvių. Straipsnis tęsia savo sumanymą, kad lietuviams gali rasti draugą ir užtarėją asmenyje Sir Edward Grey, Britiškojo užrubežinių dalykų ministro, dabartinio bendro ir draugo Rusijos. Vadams lietuviškų partijų patariamam pamest visus nesusipratimus, o pasitarus ir išdirbus planą — stumti į pasekmingą užbaigą.

“Ant nelaimės yra labai menka viltis, kad Rusijos valdžia priimtų šitą sumanymą per daug maloniai. Lietuviai neturi natūrališkų rubežių ir yra, mažiau ar daugiau, sumaišyti su latviais, giminiškais žmonėmis, kurių dauguma protestonai, o lietuviams — katalikai; tarp jų dviejų šakų tikrai nėra per daug meilės aikvojama.

“Lietuviai užlaikė savo senovinę kalbą ir jų labai gražias tautiškas tradicijas, nepaisant ant Rusijos valdymo. Skaitlius (tikroji Lietuva) jų yra tikta apie 2,000,000 Europoje, o jų brolių latvių skaitlius apie 1,300,000. Čia Amerikoje yra daugelis tukstančių abiejų tautų. Iš jų išeina geri Rusijos kareiviai, nors juos ir varoma armijon priešais jų norą.”

Lietuvių Muzikos Mokykla. “Lietuvos” 34-tam numeryje tilpo pp. A. Pocius ir A. Aleksandravičiaus straipsnelis-pranešimas, kuriuo jie

praneša, jog Chicago lietuvių sumanę įsteigti Lietuvių Muzikos Mokyklą. Jie rašo:

“Chicago, galima turti, yra centru lietuvių veikimui Amerikoje. Čionai randasi daugybė įvairių organizacijų, mokyklų, ratelių, chorų ir kitokių įstaigų. Visi kruta, darbuojasi, rengia sezono metu įvairias pramogas, pasilinksminimus. Nei vienas geresnis vakaras neapsieina be muzikos, be dainų. Mūsų žmonės, nuo ančių pamylėję dainas, noriai jų klausosi. O muzika, daina juk ramina ir pakelia žmogaus dvasią. Tik gaila, kad tų žavėjančių mūsų tautos tvarinių, tinkamai išpildomų, retai galima teigirsti, nes stoka dar pas mus muzikaliai išlavintų žmonių. Speciali išsilavinimą muzikoje galima ingyti geriausiai tam tikroje mokykloje. Augščiau kultūriškai išsivysčiusios tautos jau senai turi savo muzikales įstaigas, kame jaunimas yra lavinamas įvairiose muzikos šakose.

“Mes, lietuviai Chicagoje, kol-kas neturime panašios įstaigos. Jausdami reikalą ir girdėdami dažnius raginimus, pasidrausinėme šį rudenį steigti “Lietuvių Muzikos Mokyklą”. Mūsų noras yra sutraukti rinktinis mokytojus į vieną vietą, kad pasekmingiaus toje dirvoje galėjus darbuotis ir duoti geresnę progą mūsų jaunimui ingyti augštesnį muzikalį išsilavinimą ir geresnį supratimą apie savo tautos muziką, nes panašiose įstaigose kur kas lengviau yra atsiekti savo tikslo negu privatiškai. Į mokytojus yra kviečiami specialistai savo šakoje, turintieji augštesnį muzikalių mokyklų liudijimus apie savo išsilavinimą. Šioje muzikos mokykloje kol-kas bus duodamos lekcijos ant piano, smuiko, vargonų, pučiamųjų instrumentų, giedojimo, išguldoma teorija, harmonija, kontrapunktas, muzikos istorija, orkestracija ir kompozicija.

“Bus nustatyta mokslo programa, taip kad baigusieji šią įstaigą gaus liudijimą, kaip mokytojai.”

ČENSTAKAVAS.

Čenstakavas, tai gana didelis Lenkijos miestas, nelygiant mūsų Kaunas, žinomas ir Lietuvos maldžiančiais visuomenei, kaip šventa vieta. Daugiausia žydų gyvenamas, kaip ir visi Lenkijos miestai, nors jų čion, kaip ir Varšuvoje, lenkai smarkiai nekenčia ir varo prieš juos ekonominį boikotą. Yra čion, kaip ir visur, nuolat gyvenanti saujelė lietuvių, bet nieko bendro tarp savęs neturinčių. Daugiausia tai fabriku darbininkai, pusiau ištautėję, bet yra ir keletas inteligentų.

Nuo gilių senovės vienuolyno bažnyčioje yra stebuklingas Panos Marijos paveikslas, turįs plačią istori-

ją ir gerbiamas netik katalikų, bet ir pravoslavų. Nuo Sekminių ligi šv. Mykolo dienos čion nuolat matai iš visų Lenkijos kampų kumpanijas. Su didesne ar mažesne iškilme įvairiausio skaičiaus maldininkų būriai atkeliauja čion pasimelsti prieš stebuklingą Panos Šv. paveikslą, pasiskusti Jai ant savo nuoskaudų ir sujieškoti sau paramą tolimesniam gyvenimui vargti. Kaip kada tenka čion sutikti ir lietuvių nedrąsiai išsiblaškusius tarp lenkų minios. Jie ypatingai graudu matyti iš taip toli atkeliavę, nuvargę, likę dažnai be jokio skatiko. Jei kas ir turėtų daugiau pinigų, tai šie čion sunku išlaikyti, kadangi dar prieš vienuolyną kumpanijas sutinka pamoks lininkai, graudžiais žodžiais sveikindami atkeliavusius, aiškindami jiems garbę, kurios jie netrukus susilauks, stoje prieš Panos Švenčiausios veidą, ir galų gale... skatina dėti gausių aukų stebuklingo paveikslui ir bažnyčios papuošimui. Nuvargę maldininkai su džiaugsmu atiduoda kartais patulinį skatiką, girdėdami už tai gausią amžinų nuopelnų dangaus karalijoje. Jei kieno ir kietesnis širdis, tai ir neilgam išlaikys sunkiai sutaupyta skatiką, nes da graudesni pamokslai ir dar dažnesni aukų rinkimai laukia maldininkus prieš vienuolino vartus ir pačiame vienuolyne. Retas maldininkas nepasiduoda bendram hipnozui ir kartais bendroms halucinacijoms. Už tai niekur nematyt tokios begalybės visokios rūšies elgėjų, kaip čionai. Visokiais budais jie jie čion graudina atkeliavusius, susipešdami dažnai už geresnes vietas pas vienuolyno vartus. Ir sargybiniai nevisada pajiegia padaryti tarp jų tvarką... O tai uždavins nelengvas. Mat, tuli elgėtos, kurie raitosi prieš vienuolyno vartus, po kelių metų perkasi plečius, vis belgėtaudami.

Neseniai praskambėjusi “macochijada” matyti nė kiek nesumažino maldininkų akyse vietos šventenybės. Žinoma, dvasininkų rūpesniu tas šmeižiantis vienuolyną atsitikimas gavo tinkamo nušvietimo minios akyse, ir vienuolyno pajamos tebeskaitomos, kaip seniau, dešimtimis ir šimtais tukstančių rub. Tik šiemet pavasarį vėl krito smugis ant nelaimingo vienuolyno. Mat, valdžia buvo įvedusi šiokią-tokią tvarką aukų rinkimui, ir vienuolyne buvo kniga, kurion budavo įrašomi visoki įnašai ir aukos, ir daroma mėnesinės ir metinės sąmatos. Pasirodė, kad toje knigoje su laiku atsirado daug padirbtų skaitmenų, taip kad išvadų skirtumai siekia milžiniškų sumų. Išėjus šiam faktui aikštėn, šį pavasarį valdžia griebėsi nagrinėti, kame tiesa, ir gal netrukus išgirsime, kur nuei-

na sudėti maldininkų pinigai. Gaila tik, kad tame skaičiuje yra nevienas sunkiai uždirbtas skatikas iš Lietuvos. O juk pinigai taip mums reikalingi saviems tikslams! Mikutis. (“L. Ž.”).

Šių dienų mušiai.

Skaitytojai dar atmena tą atsitikimą, kada vokiečių vadai nutarė paskirti karo aukai 100,000 kareivių, bile tik greičiau užėmus Belgiją ir tuomi prasiskynus saukelį į Paryžių.

Žmonėmis valdo taip, kaip su daiktais, kaip su pinigais. 100 dol. už tai, 20 centų už tai, gi 100,000 žmonių už paėmimą Belgijos. Žėdna pėda belgiškos žemės lėšuoja; daleiskim sau, ketvirtadalį vokiško kareivio. Ir Vokietija nusiperka sau Belgiją žmogiškais dolariais.

Vokiečiai reikalingi yra Paryžiaus, o dar reikalingesni Peterburgo. Paryžius jiems yra artimesnis ir štai jie iš eilės pradeda visų-pirma nuo jo. Kelias į francūzų sostą, žinoma, taip pat perkasi žmogiškais dolariais.

Šiandieniniai mušiai tarp francūzų, anglų ir belgų iš vienos pusės ir vokiečių iš antros pusės traukiasi per 300 mylių. Kareiviai susikabinę tarp savęs mirtinon kovon, girdisi skambėjimas geležies, ruksta dumai, guli lavonai, per kuriuos gyvieji su baisia baime žengia.

Pasaulis dar nepažinojo tokio mušio, kuriame sukibę pešasi 2,400,000 kareivių jau penktą dieną be perstojimo, be atilsio.

Šitame baisiam ir pasižymėjusiam laipsniško pasišventimo mušyje beperstojimo terška, užia 12,000 kanuolių ir kulkasvaidžių; ant mirusiųjų kruvų kareivių, arklų ir oficerių laikas nuo laiko skrajoja aeroplanai ir paduoda ženklus, į kur ir kaip šaudyti.

Paleisti iš milijono šautuvų žalpai susilieja vienan užiman, terškėjiman ir kulkos pasileidžia spiečiais, kaip debesiai mūsų, ir puola ant žemės, ant lavonų, ant žmonių. Sprogsta jos; žmonių vaitojimo ir riksmo nesigirdi. Mažai matomi ir patys kariautojai, apsilviusieji įvairiais rubais ir fantastiškais mundieriais.

Situose mušiuose mažai pasitaiko, kad kareiviai susieyti arti ir su durtuvais baidytų. Priešai pasiskyrę savo likimu — šaudyti iš milžiniškų kanuolių ir kulkasvaidžių. Taip daro ir kiti. Jie nemato vieni kitų; jie slapstosi vieni nuo kitų už perkasi, apsikasi, kalnų, miškų ir tolimų vietų.

Šiandieniniai mušiai — yra mušis žinojimo disciplinos, energijos, pasišventimo. Jie priklauso nuo skaitliaus kariškų spėkų ir šuvių. Tie pergali, kurie geriausiai šauda, kurie daugiausiai švino ir spyžiaus išmėto ant savo priešų. Tie, pas ku-

riuos randasi toliau šaujančios ir su geresniais nucieliavimais kanuolės ir kulkasvaidžiai, tie, kurie turi daugiau teisingų žemlapių ir planų, kurie į laiką pagal komandos pribuna vieton ir su didesne spēka, negu jų priešai. Šiandieniniame mušyje Dievas, laimė, pasisekimas visados už tuos tik stoja, kurie yra tvirtesni, išmintingesni ir energiškesni. Silpnųjų, bailių ir kvailių Dievas visai negina: jie tai tik kanuolių šuviams mėsą, tinkanti šrapnelių kuloms ir karo laukų nutrešimui.

Ant vietos mušio, visados kyla debesiai ir lyja smarkus lietus su baisia audra. Ir štai tame tai laike žemiškieji veda barnius su dangiškais, kanuolių šuviais, liepsnojantis parakas priešinkaujas su trenksmais griausmo ir žaibo žaibavimais. Nėra baisesnio, titaniškesnio reginio-paveikslų, kaip šis mušis padangėje, ant žemės ir ant vandens, šios griausmingos audros, šis kanuolių ir kulkosvaidžių terškėjimas.

Elektriniai prožektoriai, ugninė šviesa lekiančioji iš tukstančių kanuolių ir su žaibavimų nušviečia laikinai karo lauką. Tada kariautojai griebiasi už karo piešinio ir pradeda šaudymosi kovą.

Kareivių būriai po komanda vadovų traukia, vagiasi, bėga. Bet kur? pas ką? — jie patys nežino. Jie nieko nemato ir negirdi. Apjakę nuo tamsos ir žaibavimo spindulių, apkurtę nuo šaudymo ir griausmo. Žmonės pakvaišo, ir pajuto savyje šetonišką kraujo alkį, geidžia tik priešų kraujo. Krauju kvėpuoja, krauju apsilaušę, kraujuose plaukioja ir kraujuose miršta.

Šiandieniniam mušyje dalyvauja 2,400,000 geriausių žmonių mūsų planetos, pačių drūčiausių, pačių sveikiausių, išsilavinusių ir mokyty—apsišvietusių. Pešasi ne Afrikos laukiniai, ne Amerikos indijonai, ne indusai, ne kalmukai ir ne papuasai! Pešasi civilizuoti ir kultūriški vokiečiai, francūzai, anglai ir belgai.

Jie — tai pasaulio gražumas, žemės druska, gražiausi žmonijos šeimynos žiedai.

Šiandieninis karas iš dalies didelis, išdalies laukinis ir neišmintingas. Sužvėrėjo geresnieji žmonės ir be pasigailėjimo naikina, kapoja, šaudo didžią jėgą žmonijos žmogiškumo.

Šiandieniniam mušij per penkias dienas žūna mažiau, kaip ketvirtadalio milijono žmonių.

Žėdnas šrapnelio sprogi-mas užmuša ne po kareivį, bet po desėtką, po šimtą arčiau ir toliau randančius palei jį žmonių. Žuvinimas, mirtis ketvirtadalio milijono žmonių skaudžiai atsilieps ant dviejų — trijų milijonų pasilikusiųjų žmonių. Nieko nesigailintys mušiai! Baisūs mušiai viešpatuoja Belgijoje ir Francijos pasieniuose...

(Iš “R. S.”) J. K.—jus.

Giuseppe Mazzini

ŽMOGAUS PAREIGOS.

(Pagal Everyman's Library leidinį vertė V. K. R.)

(Tąsa).

nams tikrąją teisybę, ir tėvas sako vaikams: "Saugokis! turtuose yra tavo atvangumas; viena pati Teisybė neapsaugos tave nuo kitų spėkos ir sugedimo." Bet-gi aš kalbu jums apie tą laiką, kurį jūs savo sunams prirengsite, kalbu apie laiką, kada jūs savo prakaitu ir krauju įsteigsite laisvų žmonių Tėvyne, pastatytą ant prakilnybės ir ant to labo, koki žėdnas jūsų bus padaręs savo broliams. Iki tam-gi laikui, — tai yra tiesa, — jūs turite tikrai vieną progreso kelią, kurs yra jums atdaras, vieną augščiausią pareigą išpildymui: prisirengti, pasirinkti tinkamą momentą ir sukilti Italijos išliuosavimui. Tikrai tuokart jūs galėsite išpildyti kitas savo pareigas be karsto ir be nuolatinių kliūčių. Ir tada, kuomet aš jau busiu, tur buti, žemėje, jūs išnaudojate šituos mano žodžius; tie keletas brolišių patarimų, kuriuos čion surašiau, paeina iš širdies, kuri jus myli; jie yra surašyti iš persitikrinimo ir atvirumo.

Mylėkite ir gerbkite Moterį. Jieškokite joje ne vien tikrai paguodos, bet taipgi spėkos, įkvėpimo, išlėtojo jūsų protiški ir moralijų gabumų. Išmeskite iš savo galvos mintį, buk jūs esate kuomi-nors augštesni už ją; jūs nieko neturite viršesnio už ją. Amžių prietaringumas per nelygų auklėjimą ir ilgų šimtmečių priespaudą sudarė tą tariamąją intelektualę vyrų viršenybę, kurią jūs šiandien panaudojate, kaip argumentą, pateisinantį priespaudą. Bet-gi ar visų priespaudų istorija nepamokina jūsų, kad tie, kurie priespaudą panaudoja, pateisina ją savo pagamintais ir sugalvotais faktais? Feudalizmo klesos beveik iki šiai dienai neprileido liaudies rankų prie apšvietos, o jums reikalaujant apšvietos jie statė ir dabar tebestato savo argumentus, luk pateisinančius juos tuo, kad jūs neprivalote būti prileisti prie miestų šventenybės, prie tų vietų, kur yra gaminami įstatymai, prie tų balsavimo teisių, kurios yra jūsų socialės misijos vykintojomis. Negrų savininkai Amerikoje skelbė negrus esant daug žemesne, už kitas, rase, netinkama auklėjimui, ir ikišiol persekioja tuos, kas nori negrus apšviesti. Per pusę šimtmečio viešpatuojančių šeimynų šalininkai bei palaikytojai tvirtino, jog mes, italai, nesame tikę liuosybei, ir todėl su įstatymų ir brutalės kareivių spėkos pagalba jie laikė užtvertais visus kelius, kad mes, jei ir ištikrųjų nebūtume tikę, nebūtume galėję patį sau ją atsiekti, — tarytum tiranija privalo būti liuosybės auklėtoja.

Dabar, kaip matome, mes visi buvome, ir dar tebėsame, kalti įžeidimų Moters. Toli atstumkite nuo savęs net šešėlį to įžeidimo; nėra sunkesnio Dievo akyse prasižengimo, kaip tas, kuriuo perskiriama žmonių šeimyna į dvi dali ir vienai pavelija, kad ji prisisavintų sau viršenybę ant kitos. Dievo ir Tėvo akivaizdoje nėra vyro ir moters, bet yra žmonės, esybės, kuriose, vyro ar moters pavydale, yra ypatybės, atskiriančios žmoniją nuo kitų gyvūnų, butent: socialiai palinkimai, galimybė mokintis ir galimybė progresuoti. Kur tikrai tos ypatybės apsireiškia, ten ir yra žmogaus esybė, ir, kas seka pagal tai, turi būti teisių ir pareigų lygybė. Kaip dvi atskiri šaki, išauganti iš vieno kamieno, vyras ir moteris išauga iš bendro pamato, iš vieno kamieno, kurs yra žmonija, tik skirtinguose viens nuo kito pavydaluose. Nėra tarp jųdviejų nelygybės, bet, kaip tai tankiai tarp dviejų žmonių pasitaiko, gali būti skirtumas palinkimuose, pašaukimuose. Ar dvi gaidi ant vienos ir tos pačios muzikalės stygos yra nelygios, tik skirtingo budo? Vyras ir Moteris yra tai dvi gaidi, be kurių negali būti žmonijos stygos. Imkite dvi Tauti; viena jų, ačiu tam tikroms dovanoms arba ačiu gyvenimo aplinkybėms, išplatino žmonių draugavimosi idėalą per

kolonijas, kita-gi — gamindama visame pasaulyje pripažintus gražiausius dailės ir literatūros dalykus; ar tų Tautų bendros pareigos ir teisės yra skirtingos? Abi tie dvi Tauti yra apaštalais, sužiniai ar besužiniai, vienos ir tos pačios dieviškosios kilmės, yra lygi ir seseri savo misijoje. Vyras ir Moteris, kaip tiedvi Tauti, turi kitokių darbų atlikti Žmonijoje, bet tie darbai yra lygiai šventi ir butinai reikalingi bendram išsivystymui, ir abu atstovauja Mintį, kurią Dievas įkvėpė, lyg dušią, į visatą. Tatai, laikykite Moterį, kaip o draugę ir dalininkę netik savo džiaugsmų ir rūpesčių, bet ir savo aspiracijų, savo minčių, savo tyrinėjimų ir savo pastangų atsiekti socialio gyvenimo pagerinimą. Laikykite ją kaip lygia sau civilizame ir politikos gyvenime. Bukite drauge, tu ir jinai, du žmonijos dušios sparnu, kilančiu prie idėalo, kurį mes turime atsiekti. Maižiaus Biblija pasakė, jog Dievas sutvėrė vyrą, o paskui moterį iš vyro; bet jūsų Biblija, atseit Biblija, turės pasakyti: Dievas sutvėrė Žmoniją, apsireiškiančią moteryje ir vyre.

Mylėkite kukliuos, kuriuos jums Apvaizda siunčia; bet mylėkite juos tikra, gilia, tyra meile; ne nerviška, neišmintinga, akla meile, kuri yra iš jūsų pusės egoizmu, o vaikams pražučia. Vardan viso, kas yra jums švenčiausia, niekad neužmirškite, kad jūsų globon pavesta ateinančiosios gentkartės, kad priešais tas dvasias, kurios yra jums patikėtos, priešais visą Žmoniją, ir priešais Dievą, jūs nešate kuodidžiausią atsakomybę, kokią tik gali žmogus sau atsivaizdinti. Jūs turite duoti suprasti jiems ne gyvenimo smagumus ar nesmagumus, bet patį gyvenimą, jo pareigas, tas moralybės taisykles, kurios valdo gyvenimą. Šitoje be-religijinėje gadynėje, ypatingai tarpe pasiturinčių žmonių, nedaug terasime motinų bei tėvų, kurie supranta kukliuos auklėjimo misijos sunkybę ir šventumą. Nedaug terasime motinų bei tėvų, kurie mano, kad mūsų gadynės daugybė aukų, nuolatinių kovos ir kančios yra tai, didesnėje dalyje, pasekmės egoizmo, kuri trisdešimt metų tam atgal įdiegė į savo vaikų dvasias silpnos motinos arba apsileidę tėvai, kurie pripratino savo vaikus žiūrėti eiti į gyvenimą ne kaip į pareigą ir pasiuntinystę, bet kaip į jieškojimą smagumų, ar kaip į kovą tikrai už medžiagišką gerovę. Jums, darbo žmonės, pavogus yra dar didesnis; didesnė jūsų kukliuos dalis perdaug arti susipažįsta su vargingu gyvenimu. Ir, iš antros pusės, jūs, savo sunkių socialių sąlygų budami priversti be pertraukos sunkiai dirbti, maža teturite (Dar bus).

Paminėjimas prigimto kaimo.

Jau prabėgo daug metų,
Kaip tave regėjau,
Prigimtasai kaimelėli,
Kur augau, kentėjau.

Bet šiandieną tavo grožę
Mano mintis mena —
Laukai žydi spalva rožių,
Juodoji sriovena...

Ir eglėlės tarp krantelių,
Regis, tebežvilga.
Ir kelelis tarp medelių
Nuo vežimų bilda.

Ir dvarelis tarp liepelių
Žaliųjų baltuoja;
Beržynėlis tarp slėnelių
Nuo vėjo siubuoja;

Žaliais lapais apsisuopę
Krumeliai ten ošia,
Senas medis, ką prie upės,
Mūsų lauką puošia.

Regiu prigimtą kaimelį,
Nors esu taip toli,
Girdžiu vargo aš dainelę
Savo vargšų brolių.

Regiu pievas tas kvietkuotas —
Ukuose jos skęsta;
Javų varpas paaukuotas —
Jų grūdai pribresta.

Rodos, juntų gėlių kvapą,
Regiu jų žiedus,
Regiu miško žalią lapą,
Girdžiu paukščių giesmes.

Girdžiu kapinių medelių
Gegutės raudele...
Ir našlaičių-seserelių
Graudingą dainelę.

Regiu ir savo kaimynus,
Draugus iš jaunystės,
Lietuvaite, kai žolynus —
Dienas kudikystės...

Kad aš bučiau tuo paukšteliu,
Kurs augštai skrajoja,
Kad turėčiau tuos sparnelius,
Kuriais jis plasnoja,

Tuojaus lėkčiau į tėvynę
Per dieną, naktelę,
Kol pasiekčiau aš gimtinę —
Lietuvos šalelę!...

Ten aš sėdčiau ant takelio
Prie savo namelių,
Atsiskirčiau nuo vargelio,
Nuo sunkių skausmelių.

Ir kasdieną — kasrytelį,
Kai saulė tekėtų
Mano dainos po gojėlį
Skambėte skambėtu...

A. J. Našlaitis.

CHEMIJOS INDOMUMAS.

Pasaulyj mes matome tukstančius įvairių viena nuo kitos skirtingų medžiagų, turinčių įvairias spalvas, kvapną, skonį, vėksmą ir kitas ypatybes. Pav., turime pieną, sviestą, surį, mėsą, kaulus, plaukus, akmenis, metalus, kristalus, augmenis įvairiausių veislių ir t.t. Pipiras skiriasi nuo žemuogės, toji nuo kviečio, šis nuo bulvės ir t.t. Oras skiriasi nuo vandens, vanduo nuo liepsnos. Kada žiurime į pasaulį esančius ir nepaprastai tarp savęs skirtingus daiktus, išrodo, jog yra tukstančiai ar milijonai įvairių medžiagų, iš kurių tveriasi skirtingi daiktai. Vienok ištikrųjų yra kitaip. Iki šiol liko surasta tik 82 pamatinės medžiagos arba elementai, iš kurių tveriasi visi pasaulį esantieji daiktai. Vadinasi jei iš visų kunų ir medžiagų liktų elementai išskirstyti ir į kruvas sudėti, pasirodytų, kad tik 82 kruvas turime skirtingų daiktų. Kiekvienas iš tų 82 elementų turi šioji ar tokį skirtingumą nuo kitų. Visų vardų čia neminėsiu dėl vietos stokos, bet užsimėsiu apie oksigeną, auksą, varį, šviną, vandenį, kalciumą (kalkes), fosforą ir chloriną. Šios ir kitos medžiagos yra pamatinės arba elementai ir iš jų susijungimo tveriasi tukstančiai įvairios formos ir ypatybių medžiagų. Pavz., iš susijungimo oksigeno su vandendariu (abu yra gazų pavydale) pasidaro vanduo; iš susijungimo chlorino su sodiumu pasidaro druska ir t.t. Bet ne tik du elementai gali susijungti ir sutverti save nepanašią medžiagą — jų gali susijungti 10 ir daugiau. Vienok tuli elementai yra tokie, kad su bile kuo nesusijungia, o turi pasirinkę sau tinkamus elementus jungtis. Taigi ne bile elementą gali sujungti su kitu, bet apie tai čia nekalbėsiu. Svarbiausia yra žinot, kad neužtenka du ar kelis elementus sumaišyti arba į kruvą sudėti, kad gavus jų susijungimą. Vieni jų jungiasi tarp savęs labai greitai, kiti labai lėtai ir tam tikroms veikmėms esant iš šalies. Pav., tuli elementai nesusijungia be žinomo šilumos ar šviesos laipsnio, arba turi buti elektra pavartota jų susijungimui. Tečiaus ir čia negalima paimt bile kokią to ar kito elemento daugumą ir sujungt su kito (arba kitų) elemento bile kokia dauguma. Elementai jungiasi tik žino-

moj, aštriai aprubežiuotoj daugumoj. Pav., 16 svarų oksigeno gali susijungti ir sutvert vandenį tik su 2 vandendario svarais; prie vieno vandendario svaro reikia 8 oksigeno svarų; prie 1/2 vand. svaro reikia 4 oksigeno svarų ir t.t. Čia kyla klausimas: Kodel taip yra? Aiškų atsakymą duoda atomų teorija. Mat, visi daiktai, visos medžiagos susideda iš mažų dalelių; tos dalelės dar į mažesnes dalijasi. Chemioj jungimosi elementų klausime mažiausia dalelė medžiagos yra atomas. Vieno elemento atomai gali susijungti su kito elemento atomais. Tulų elementų atomai yra toki, kad jungiasi vienas su vienu, bet yra tokių, ką vienas atomas jungiasi tik su dviem ar keliais kito elemento atomais. Pav., oksigeno atomas turi ypatybę jungtis tik su 2 vandendario atomais. Nors prie tam tikrų aplinkybių galima kiekvienu du oksigeno atomu sujungti su kiekvienais 2 vandendario atomais, vienok tokis sujungimas nėra pastovus ir prie mažiausios progos vienas oksigeno atomas pasiliuosuoja. Tokis minėtų elementų susijungimas parsiduoda aptiekose po vardu hydrogen peroxid arba hydrogen dioxid. Oksigeno atomas tartum turi dvi ranki ir jei vienrankis gyvojo si dabro arba vandendario atomas nori jungtis su juo, tai butinai turi du vienrankio elemento atomai nutvert dvi ranki oksigeno. Tulų elementų atomai yra tartum tri-rankiai, keturrankiai ir t.t. Besimokinant chemijos, mes dasižinosime, kiek rankų turi kurio elemento atomas ir per tai žinome, kiek atomų kito elemento jis reikalauja dėl susijungimo. Kadangi yra ištirtas kiekvieno elemento atomiškas svarumas, t. y. kiek sveria vienas atomas, tai net svarais galime išskaitliuot, kiek kokio elemento reikia sujungimui su žinoma kito elemento dauguma. Elementų svarumo pradžia yra pripažintas vandendaris, nes jis yra lengvesnis už visus kitus elementus. Oksigeno gi vienas atomas jau sveria 16 kartų daugiau, negu vandendaris. Ir kadangi iš patyrimo yra žinoma, kad prie vieno oksigeno atomo butinai reikia dviejų vandendaris, tad lengva išskaitliuot, kiek prie vieno oksigeno svaro reikia vandendaris, kad iš jo padarius vandenį. Kaip matote, chemija turi savo principus, panašius į matematikos principus.

Dabar vėl grįžkime prie įvairių-įvairiausių kunų ir medžiagų pasaulį, kurios yra pasidariusios tik iš 82 elementų. Mes matome geležį surudijant. Geležis sudos neturi. Oro oksigenas susijungė su ja ir sutvėrė medžiagą, nepanašią nė kuomi nė į geležį, nė į oksigeną. Kaip greitai jokio kvapsnio ir skonio neturinti siera susijungia su bekvapsniu vandendariu, tuoj naujoji medžiaga atsiduoda bauriais, pasmirdusiais kiaušiniiais. Iš karbono, oksigeno ir vandendario pasidaro ir įvairus cukrus, ir krakmolai, ir vata, ir daugelis kitų dalykų. Cukrus yra saldus ir turi gerokai kitokių ypatybių, negu krakmolai, vienok abu susideda iš tų pačių elementų. Kas padaro skirtingumą? Čia visą skirtingumą daro atomų skaitlius ir jų pozicija, kokioj jie susijungia. Chemioj yra trys svarbūs dalykai, kurie iš žinomų elementų tveria įvairius susijungimus arba medžiagas. Pirmas yra tas kokie elementai ineina į susijungimą. Jei susijungė nitroenas su vandendariu taip, kad ant kožno nitroeno atomo išpuola po 3 vandendaris, tuomet mes gauname amoniją. Kitas dalykas yra tas, kiek atomų to ar kito elemento inėjo į susijungimą. Trečias yra tas, kokioj pozicijoj tie elementai susijungė. Daleiskime pipirai yra kartūs, bet neuodingi, vienok tuli kiti daiktai iš tų pačių elementų ir tokio pat jų skaitliaus yra nuodais. Tas išaiškinama skirtinga susijungimo pozicija. Taigi esant šitoms trimis aplinkybėms, 82 elementai gali sutvert milijonus skirtingų, viena į kitą nepanašių medžiagų. Oras ir žemė yra tuomi pačiu, ką ir mes, tik skirtingumas tame, kad mumyse atomai yra susijungę kitaip bet prie tinkamų aplinkybių jie vėl atsijungia, lieka liوسي. Tai įvyksta po mūsų mirties.

A. Montvidas,
Medicinos studentas.

D. Pšibyševskienė. MEILĖS NEMARUMAS. (Apysaka).

(Užbaiga).

mastė apie šią paslaptį ir apie šį žvilgį, kuris pripildydavo kupinai josios esybę baime ir niekados ligi šiol nepatirtu didžiu išsilgimu. Ir vienok atminė... Tai buvo jo akys — akys numirėlio... Tai buvo akys žmogaus, kuris mylėjo ją taip širdingai, kad plevėsavimas jo meilės sparnų plevėsavo ir po mirties josios širdy.

Gal but, kad jis atėjo, idant paklausus dar jos, ar tai tiesa, kad jina pametė jį kaip sudžiuvusį lapą? Ar tai tiesa gi, kad jina su atšalusiu jo kunu, palaidojo ant visados ir atmintį apie jį ir jo širdingus glamonėjimus?

Ir jina nenorėjo dabar daugiau matyti šias gražkalbingas akis: nenorėjo jina, kad josios beperstojančiai primintų jai apie skolą ir pradėjo jina slapstyties nuo šio žvilgio, idant nesutikus daugiau su juomi, kuris žiūrėjo ant josios su tylu paklausimu; ji nenorėjo jieskoti atsako.

Ir laikas bėgo...

Ir štai dabar tosios akys išnyko iš josios gyvenimo. Užsitarė jina, savyj, idant nejautus neramumo ir kentėjimo pasaulio. Ir nemastė jina daugiau apie tą gailętingą ir tylų nusiskundimą

komitetas. Ir štai, pagaliaus, išgirdo jo balsą.

Ir pabalo iš baimės.

Ir iš kur jai pasigirdo gerai pažįstamas balsas? Oi, ne ir ne, tai buvo vien tik girdėta jūros daina, sužadinti josios širdy praeities atsiminimus.

Taip dažnai jina budavo su juomi ant jūros kranto, taip dažnai klausydavos jos garso, kuris boviyo ją bangų bylos sakiniiais, kurios nešė ją aiškion tolumon ir griuvo su mirtinuoju gaudimu.

Ir dabar jina išgirdo vėl tą dainą. Ne, tai yra ne jūra, tai jis kuždena jai ausin, kad jis niekados negalėjo numirti, nes jo meilė buvo tvirtesnė už gyvenimą ir už mirtį. Dabar jina apkaustė širdį kietu plieniu ir su nusišypsojimu ant lupų metė šliubinį žiedą juron.

Bet jina pajuto karštą širdies plakimą ir sudrebėjo. Taip labai plakė toji gili, didelė širdis — širdis, kuri plakė vien tik del josios vienos!

Ir jina girdėjo tuos dažnus-tankius smugius mėlynose vilnyse jūros ir žemėje, ant kurios vaikščioja tiršti ukai, kurie slapstosi po kalnų plyšius.

Ir jina jautė, kaip ši nemirtinoji širdis meile plakė josios širdin.

Jautė jina, kaip širdingai apkabino, o jina glaudėsi prie kupinos, ją vieną mylinčios krutinės, kurioji niekados negalėjo numirti.

Ir jina girdėjo vien tik jo

balsą, ir tik tai jį vieną tarp visų tematė.

Jo ranka spaudė jos ranką. Jo balsas visados jai pasakojo apie meilę. O, jina buvo jam viskuom ir nei mirtis nei kapinynas nepajiegė užgesinti tos meilės, kuri slinks su ja amžinybėn. Girdėjo jina jo karštą alsavimą — savo alsavimą, jo plakančią širdį — savo krutinię ir blaškėsi jina tame neišdildomam išsilgime jo kuno ir jo širdingumo, tame alkanam geidulyj, kuris nunuodijo ir jo gyvenimą. Jina klaupeš ant kelių prisiminimus apie jį, apie jo meilę ir jo didžiausias kančias, ir sutvėrė del jo savo širdy tylos maldnamį, kuriame savo svajonėmis ir kančiomis apdengė jo paveikslą, kai kodylo fimiamu ir visos josios mintys buvo atkreiptos vien tik prie to, kuris ir po mirties pajiegė pasijungti sau josios širdį ir privertė ją liudėti ir kankinties baisioj amžinos meilės sunkenybėje.

Vertė J. K.—jus.

Laiškai į Redakciją.

Faktiškai prirodymai apie streiklaužiavimą.

"Ateities" N31 p. M. Raila prisipyręs reikalauja, kad aš prirodyčiau kurie Baltimorės socialistai laike streiko skebavo. Aš jau rašiau "At." N26 apie tai ir ten pasakiau, kad du LSS, 14 kp. nariu, būtent M. R. ir S. R. skebavo. P-as M. Raila sako, kad jis neskebavęs ir reikalauja prirodymo.

Gera! Štai ir prirodymai. Laike Greif'o Ko. streiko p. M. R-čia (ne p. Raila), pas kurį dirbo keiolika darbininkų rubsiuvių, ėmė iš Greif'o Ko. darbą ir varė savo pramonę visai neatbodamas, kad paminėtos kompanijos darbininkai buvo sustreikavę. Maža to, kada p. M. R-čiaus darbininkai unijistai atsisakė dirbti, tai jis išvarė visus unijistus ir prisigabeno į jų vietą neunijistų, apstatė savo dirbtuvę policistais ir per visą streiko laiką skebavo. Apie p. R-čiaus skebavimą buvo paminima kiekviename unijos susirinkime. Apie tai žino ir p. Raila. Taip, p. Raila gali gerai žinoti, kad p. R-čiaus laikė savo dirbtuvę policija apstatęs per čielas 6 savaites, ir kad kasdieną policija su savo buožėmis padėdavo socialistams "agituoti" už socializmą. Vadinas, tas "garsus" socialistas norėjo 6 savaitių laike su policistų pagalba prikalti treikuojantiems unijistams kupinas galvas socializmo. Turbut ir kiti LSS, 14 kp. nariai džiaugėsi, kad jų draugas nors su policistų pagalba padarys visus socialistais?... Dar-gi turiu pasakyti, kad tas "garsus" socialistas labiau persekioja unijistus, negu kiti. Jis ir mažiau mokėdavo savo darbininkams, nors pats imdavo gerą pelną.

Štai antras faktas. P-lė S. R-čiutė, kuri taipgi prieguli prie LSS, 14 kuopos, per visą streiko laiką dirbo pas Greif'a. Kad tai yra teisybė, tą gali patvirtinti visi vietos lietuviai.

Ar dabar bus aišku, p. M. Raila, kas iš socialistų skebavo?

Toliau p. Raila sako, kad jis agitavęs ir, rodos, agituoja už IWW. Kaip tamsta gali agituot už IWW, jeigu pats prie jos visai nepriguli? Tai gveičiaus bus tuscias p. Railos pasigyrimas.

Laike Schloss'o streiko ocijalistai irgi savotiškai tsizymėjo. P-ai K. M-kas ir P. G-kas su laikraščio "Pirmyn" administratoriaus ir redaktoriaus pagalba skelbė apie streikierius neteisingas žinias. Kada streikieriai išrinko presos komitetą, kuris padavė žinias apie streikierių skaitį ir streiko stovį, tada socialistai atėję į redakciją sudarė viską kitaip. Streikierių skaitlių sumažino ant trečdaliu, kad tik užkenkt streikieriams. Skelbė melagingas apie streiką žinias, kad tik suardyt streiką. Paslapčia darė mitingus ir kalbino skebaut. Vienas socialistas sakydavo mitinguose svetimtaučiams, kad jau lietuviai grįžta prie darbo, tad ir jūs grįžkit. Taip elgėsi kuone visi LSS, 14 kp. nariai.

Nusivalykite, vyručiai, purvus, stengkitės apsišviesti pirmiau patį save, o paskui galėsite kitus mokyti. Liaukitės šmeižę uniją, kaip iki šiol darydavot, neardykite darbininkų vienybės, nes jums, kaip socialistams, tas didžiausią gėdą aro. A. Jankunas.

Ivairios pastabos.

Socialistai labai pasipikino kun. Saurusaicio prakalba, pasakyta Montello mieste. Toje prakalboje jis, mat, nurodė, kad girtuokliai tampa skurdžiais, o skurdžiai gi socialistais. Sulig mūsų socialistų supratimo išeitų (sic!), kad socializmo močiute yra ne kas kitas, kaip tik — baisu net pasakyti! — girtuoklybė. Tas, žinoma, nelabai malonu. Todel mūsų socialistai dabar daro tokias išvadas: girtuokliai tampa kapitalistais, o kapitalistai socialistais.

Ir dar tuli drista tvirtinti, kad stebuklą nėra. Anot jų, stebuklai esą tik pasakos, nesamones. Palaukit, gerbiamieji! Netvirtinkit, buk stebuklą nėra. Aš jums faktiškai prirodysiu, kad stebuklai yra ir XX amžiuje. Na, juk jūs visi žinote, kad ligi šiol Griaustinis mušė žmones (tiesa, tik savo stipriais žodžiais). Bet štai Hoosick Fallse žmonės apmušė Griaustinį. Ar-gi tai ne stebuklai?! Ar Hoosick

Fallas ne stebuklinga vieta?!... Reikalauju griežto atsakymo.

Tai jau ir gana! Laikraščiai praneša, kad Montello lietuvių "Vaizbos" draugija žlugo del to, jog jos nariai — vaizbininkai pakėlė kovą už saldinius. Ligi šiol už saldinius kildavo nesutikimai tik tarp vaikų. Bet dabar matyt, kad žmonija taip "išsitobulino", jog ir su brendę vyrai kelia kovą ne vien tik už duonos kąsnį, bet ir už saldinius.

J. Paprusis.

VELIAUSIOS ŽINIOS.

PASIRYŽO SULAIKYTI
VOKIEČIUS.

Paryžius, rugp. 31 d. — Francuzai deda visas savo pastangas, kad kaip nors sulaikyti vokiečių žengimą į šiaur-vakarų. Dienai auktant francuzų armija susipietė Lotaringijos pasienį, užpuolė ant vokiečių armijos kairiojo sparno ir pradėjo mušius Vosgesų apilinkėse.

Francuzai, mat, tikėjosi, kad tuo budu jie privers vokiečius atitraukti tulą dalį savo kareivių nuo dešiniojo sparno, kuris labai gula ant kairiojo francuzų armijos sparno. Francuzų armijos kairysis sparnas, didžios prieš armijos stumiamas, uri trauktis atgal ir atgal. Vokiečiai ligi šiol, kaip tvirtinama, nestengė prasi mušti per Meuse perėjimo vietą į Francijos teritoriją.

RUSAI SUMUŠĖ
AUSTRIJOKUS.

Peterburgas, per Romą, rugp. 31 d. — Rusų armija persilaužė per Austrijos armijos kairiojo sparno linijas arti Samosko, šiaurinėje Galicijoje. Austrijokams padaryti dideli nuostoliai. Tūkstančiai austrijokų pamti nelaisvėn, atimta nuo jų daugeli kanuolių, mašinų ir šautuvų ir daug amunicijos.

Rusų kazokų divizija vejasi bėgančius austrijokus ir pakrikdžius jau jų armijos ariergardą. Tarp sumuštųjų austrijokų iškilus panika. Besivejantiems austrijokus kazokams į pagalbą pribuna nauji rusų kareivių pulkai, kurie stengsis nedaleisti sumuštiesiems susijungti su Austrijos armija, stovinčia arti Lvovo.

PAĖMĖ NELAISVĖN
8,000 VOKIEČIŲ IR
AUSTRIJOKŲ.

Cape Town, per Londoną, rugp. 31 d. — Pereitą naktį Anglijos valdžios paliepinu paimta nelaisvėn 8,000 vokiečių ir austrijokų rezervistų, kurie buvo Pietų Afrikoje. Tuli jų dabar yra laikomi Johannesburge, tam tikroje stovykloje.

Princui Salm-Salm ir keiolikai oficerių duota specialė gyvenimo vieta Bloemfonteine. Princas Salm-Salm yra Prusijos kavalerijos pulkininku.

DAUGYBĖ VIKIEČIŲ
ŽUVO.

Middlekerke, Holandija. Rugsėjo 1 d. — Raudonojo Kryžiaus draugijos narys, kuris tik-ką atvažiavęs iš Mons'o sako, jog vienas vokiečių armijos oficerius jam pasakojęs, kad mušyje ties Cambrai vienos dienos laike žuvo 25,000 vokiečių.

KARDINOLAI
KONKLIAVE.

Roma, rugsėjo 1 d. — Kardinolai jau susirinko į konkliavą, kur rinks naują popiežių. Konkliave dalyvauja 57 kardinolai. Kardinolas Volpe, popiežiškais kabarių užveizėtojas, uždare konkliavo salės duris ir neatidarys jų ligi tol, kol nebus išrinktas naujas popiežius.

BULGARIJA EIS Į
PAGALBĄ RUSIJAI.

Roma, per Londoną, rugsėjo 1 d. — Laikraštis "Messagero" tikrina, kad Bulgarijos valdžia painformavo Serbiją, jog, jeigu Rumunija atsisakys nuo savo neutraliteto ir eis į pagalbą Rusijai, tai ir Bulgarija sekianti jos pėdom. Tokiu budu visos Balkanų valstybės, išskyrus Turkiją, eitų į pagalbą Rusijai, Francijai, Anglijai ir kitoms kariauti prieš Vokietiją ir Austriją.

Redakcijos Atsakymai.

A. J. Našlaičiui. Vienas dalykėlis telpa šitame numeryj, kito gi dar nespė-

jome peržiūrėti.

J. Paprusiui. Feljetono kol-kas dar neperžiūrėjome. Palaukite truputį.

J. A. Turanui, Brockton, Mass. Apie vietos Mokslo Draugijos buvusias prakalbas indedame kito savo korespondento korespondenciją.

J. Suvalkiokui, Stoughton, Mass. Tamstos korespondencijos nedėsimė, nes kaip tik apie tą patį dalyką mums pranešė kitas asmuo.

Meškai, Cambridge, Mass. Monologo nesunaudosime del šios priežasties: negražu panaudoti laikraštį tokiu nekulturingam tikslui, kaip tai nepatinkamų asmenų niekinimui. Nei mes nei mūsų laikraščio skaitytojai nežinome del ko Tamsta pyksti ant to asmens ir nesvarbu žinoti. Kur-kas geriau butų, jei susitaikytumėte ir paliautumėte bereikalingai pyktis.

Viską žinančiam, T. K. N. ir kitiems. Jūsų žinėlės tilps sekančiame numeryj.

REIKALINGAS ZECERIS

suprantantis gerai pašalinių darbų (džiabsų) statymą. Atsišaukite tuojaus į "Ateities" administraciją.

LINKSMAS BALIUS!

Rengia Sv. Juozapo Draugija kartu su S. L. R. K. A., bus Subatoje 5 d. Rugsėjo (Sept.) 1914 metų, prasidės 6-tą val. vakare ir trauksis iki vėlai nakties, Lietuviškoj Svetainėje, 25 Camden St., West Lynn, Mass.

Todel malonėkite visi atsilankyti koskaitlingiausiai ant šio Baliaus, nes bus puiki orchestra ir taip viskas rengiama kopuikliausiai. Bus skrajojanti krasa ir daug kitokių pamarginimų. Įžanga: vyrams 35c., moterims 15c.

Visus širdingai užprašo

(34) Komitetas.

Didelis žemes pardavimas

Arti Boston and Main Karšapių. Pardavimas bus sekančioj Nedėlioj ir Panedėlyj.

Specijališki karai lšeis nuo kampo Broadway ir C St., So. Boston, Mass.

NEDELIOJ, 6 D. RUGSEJO (SEPT.) 10 VAL. RYTE.
PANEDELIJ, 7 " " 9 VAL. RYTE.

Specijališki karai nuves ir parveš kiekvieną, kuris tik važiuos. Pasiimkite pirm laiko ekskursijos tikietus, kuriuos galima gaut

Lietuviškoj Agenturoj

315 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 605

25-tas Didelis METINIS BALIUS

Rengia Susivienijimo Lietuvių Sv. Kazimiero Draugija bus Rugsejo 7 d. {Labor Day} 1914

Prasidės 2-ą val. po pietų ir trauksis iki vėlai nakties.

ODD FELLOWS SALEJ,
515 TREMONT ST., BOSTON, MASS.

Gerbiami Lietuviai ir Lietuvaitės! Malonėkite visi koskaitlingiausiai atsilankyti ant šio baliaus, kuris bus labai iškilmingas ir linksmas ne tik jaunimui, bet ir suaugusiems. Visi bus užganadinti, nes mes stengsimės patarnauti kogeriausiai. Bus puiki Orchestra, kuri griež visokius šokius. Taipgi bus skanių gėrimų, užkandžių ir kvepenčių cigarų. Todel nepraleiskite progs puikiai pasilinksmiti ant pirmo baliaus surengto po vasaros karščių.

Visus širdingai užprašo KOMITETAS.

Lietuviai kreipkitės pas savąjį Štai Teisingiausia Agentūra

Gerbiami viengėnčiai! Rodos nereikia jums aiškinti, nes visi žinote, kad aš jau nuo keliolika metų tarnauju savo viengėnčiams pardavinėdamas FARMAS, LOTUS IR NAMUS, netik

Brockton'e, bet ir aplinkiniuose miestuose, kaip tai: Stoughtone, Abington'e ir Middlebury. Lotus galite gauti už pinigus ar ant išmokėsio nuo \$10,00 iki \$1,000.00. Namus nuo \$1,000.00 iki \$15,000.00. Farmas nuo \$500.00 iki \$15,000.00. Tankiai pasitaiko tureti daug pigesnių ir brangesnių. TAIPGI PARDUODU LAIVAKORTES ANT VISŲ GERIAUSIŲ LINIJŲ IR GREIČIAUSIŲ LAIVŲ IR SIUNČIU PINIGUS Į VISAS DALIS SVIETO, GREITAI, GERAIR PIGIAI. Visokį savo darbą gvarantuojau. Visi, kurie tik turėjo kokius nors reikalus, visuomet buvo ir yra pilnai užganėdinti mano patarnavimu. Apart savo turto, esu da ir po didele kaucija.

Draugiškas patarimas ir rodo už dyką.

P. J. GRIGAS,

104 Ames St., - Montello, Mass.

Pirmutine Lietuvio Didžiausia Krautuve Amerikoje

Kurioj galima gauti:

Deimantu, laikrodžių Waltham ir Elgin, šliubiniu žiedu, siutu ir overkotu; viską duodam ant bargo—lengvu išmokėsčiu. Užlaikom keliaujančius agentus, kurie parimą orderius ir pristato in namus.

Musu agentai: J. Pacinas, J. M. Nevetskis, S. Čepas, C. Kavolius, J. Šidlauskas, F. Pencis, J. Brazinskis, K. Lukšis ir M. Liutkus. Pataisom visokius laikrodžius. Darom ant ordelio siutus ir overkotas. Visi musu tavorai gvarantuojami. Krautuve adara iki 9 valandų vakare.

J. P. TUINILA

822 Washington St., - Boston, Mass.

VIENATINE LIETUVIŠKA APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduoliu galite gauti kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai geros sekančios gyduoles:

Nuo Reumatizmo	1.00	Mostis ir skysčiai	1.00
Nuo slinkimo plauku ir pleiskanu	75c.	Gyduoles del pataisymo	1.00
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	apetito	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduoles del suvalnimo	50c.
Nuo saulės nudegimo	50c.	vidurių	50c.
Bobro lašai	1.00	Gyduoles nuo kosulio	1.00
Nuo suirimo Nervu	1.00	ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Vaiuku raminto as	25c.	Gyduoles nuo vištakių	1.00
Pamoda plaukams	20c.	(corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo viduriavimo	50c.	Piles del Kepenų ir lankstų	75c.
suaugusiems	50c.	Proškos nuo nerviško galvos	10 ir 25c.
Nuo viduriavimo	25c.	skaudėjimo	10 ir 25c.
mažiems	25c.	Gumas nuo dantų gelimo	10c.
Gydanti mostis	50c.	Tikra Lietuviška Trejanka	25c.
nuo pūku	50c.	Visokie kvepianti	10, 15 ir 25c.
Nuo prakaitavimo koju	25c.	mulai	75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
		Perfumos visokių geliu	25, 50,
			75, 1.00, 2.00 ir daugiau.

Taipgi turiu visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gauti tikrus vaistus, kurie sugrąžintu jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

Receptus sutaisau teisingai,

nežiurint, ar jie butu Amerikos ar Europos daktaru. Gyduoliu galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiusime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

SCHLITZ FURNITURE CO.

VIENATINE GERIAUSIA LIETUVIŠKA

KRAUTUVE

Pranešam visiems lietuviams, kad mes užlaikom rakandų krautuve. Prieg tam da mes parduodam pianus geriausio išdirbimo labai pigiai. Galite imti ant išmokėsčių po \$5.00 ant mėnesio. Kurie pirsks pianą nuo mūsų, gaus lekcijas dykai per 9 mėnesius. Taigi geriaus ir dangui negausite.

Taipgi moterėlės nepamirškite, kad mes parduodam siuvas masinas.

Vienatinės, ką yra geriausios siuvas masinos tai "Singer Sewing Machines",

kurias parduodame ant lengvų išmokėsčių.

Norėdami gerų rakandų į stubą, ateikite pas mus, o mes nuvesime jus į didžiausį Skladą Bostone, kur galėsite išsirinkti ką tik norėdami iš gražiausių rakandų, kuriuos gausite Skladavoms kainoms.

Norėdami manęs, kokiame nors reikale, parašykite atvirutę, o aš tuojaus ateisiu pas jus į stubą.

Parduodam Columbia Grafafonus ir Lietuviškus rekordus po 75 centus Savininkai:

SCHLITZ & GRIGAS CO.

5 Athur St.,

Montello, Mass.

Gera Proga!

Gromatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo (apdryta)..... \$1.00

Vaiuku Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo..... 15c

Naujas budas Mokytis rašyti be mokytojo..... 10c

Aritmetika mokinimuisi ro-

kundu, su paveikslais (apdryta)..... 35c

Viso \$1.60

Kas atsius iškirpęs šią apgar-

sinimą iš "Ateities" ir \$1.00 per

money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS

Box 62 New York, City.

GERIAUSIAS GRABORIUS

St. Baracevics.

Neužmirškite, kad aš važiuoju ir į kitus miestus ir nei kiek brangiau už tai neimu. Draugai! Jeigu svetimtaučiai arba jūsų draugai siųstų jus pas kitą, tai neklausykite jų, o šaukitės pas mane. Taipgi aš parduodu kvietkas ir paminklus. Mano ofisas: 258 Broadway, So. Boston, Mass Tel. So. Boston 839—J.

Visi Perskaitykite!

Mes pasiuvam Vyriškus ir Moteriškus visokius drabužius pagal naujausią madą. Taipgi prosijame, čystijame, taisome ir kvarbuojame senus drabužius, kurie išrodo kaip nauji mums darbą atlikus.

J. URBŠAITIS

255 Broadway, So. Boston, Mass.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje

yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis "DRAUGAS"

"DRAUGAS" padoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGĄ" Lietuvą įleidžia

"DRAUGAS" atsina met. \$2, pusl m. \$1;

Užsieniuose metams \$3, pusl metų \$1.50

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Telephone Drover 6114

Ar žinai kaip ingyti greitai

Naujus Namus?

Tik reikia atsikreipti pas mus pasirodavo, o mes paaikšim, kaip musų kompanija galės tūnastom pagelbėti pabudavoti tokius namus, kokie tamstom patiks.

Nes musų kompanija yra susiorganizavusi iš daugelio lietuvių, ir yra įkorporuota ant 100,000.00 dol. pagal valstijos tiesų, ir parduoda šerus po 25.00 dol. visiems, kurie tik norėtų įdėti savo pinigus ant gero procento arba Budavotis Namus.

Todel atminkis, kad mes turime invales pinigų ir geriausių meisterių, kurie gali atlikti darbą atsakančiai, pagal plėnų ir miesto reikalavimus.

Padarom Plenus Dykail

Visokiems Tautiškiems Namams ir visiems, kurie nori budavoti arba taisyti Namus, taipgi duodam visokius patarimus ir išrokavimus dykai, kurie tik atsikreips ypatingai į musų ofisus.

Taipgi perkam ir parduodam Namus, žemes ir Ukes.

UNITED BUILDING & COMMERCIAL CO.

Waldo Dauksha, Pres.

A. Denbin, Treas.

664 N. Main St.,
MONTELLO, MASS.
Tel. Brockton 1966-w

315 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 605

Dovanos

"Ateities" Skaitytojams

Beveik visi lietuviški laikraščiai duoda dovanas savo skaitytojams kas metai. Bet jie tas dovanas duoda knygomis. Nors tai yra labai puikus dalykas gauti gerą knygą dovanų, tačiau mes žinome, kad žmonės negali gyventi vienomis knygomis. Apart skaitymo knygų, žmonėms ir daugiau ko reikia, kaip tai: pasipuošti, pasilinksinti ir t.t. Todėl mes ir nusprendėme "Ateities" skaitytojams duoti dovanų ne knygas, bet kitokius naudingus ir gyvenime būtinai reikalingus daiktus.

ŠTAI MUSŲ DOVANOS:

Duosime Grafafoną vertės \$15.00 ir du lietuviškus Rekordus kiekvienam, kuris prisius "Ateičiai" 20 naujų skaitytojų ant metų.

Duosime paausnotą Laikrodėlį vertės \$5.00 kiekvienam, kuris prisius "Ateičiai" 4 naujus skaitytojus ant metų.

Duosime Laikrodėlį vertės \$2.00 ir "Fountain" Pluksną vertės \$1.00 kiekvienam, kuris prisius 3 naujus skaitytojus ant metų.

Vertės \$15.00.

Duosime Laikrodėlį \$2.00 vertės kiekvienam, kuris prisius 2 nauju skaitytoju ant metų.

Duosime "Fountain" Pluksną vertės \$1.00 kiekvienam, kuris prisius 1 skaitytoją arba pats užsimokės ant metų.

PASARGA: Galima prirokuoti ir savo prenumeratą. Kurie negaus pilnai skaitytojų dėl didesnių dovanų, tad galės damokėti trukstantį nuošimtį pinigais, arba galės atsiimti mažesnes dovanomis. Už prisiuntimą dovanų turi užsimokėti tas, kuris gaus dovanas.

Taigi, gerbiemieji "Ateities" skaitytojai, sukrusite tuojaus padirbėti, nes šitokias dideles dovanas negalėsime ilgai davinėti. Siųsdami pinigus ar klausdami informacijų, visados adresuokite taip:

Ateitis Publishing Co.

366 West Broadway,

:-:

South Boston, Mass.